

Särskilda åtgärder för att stödja jordbruket i EU:s yttersta randområden

Bidrar till jordbrukets konkurrenskraft, men den långsiktiga utvecklingen är osäker

EUROPEISKA
REVISIONSRÄTTEN

Innehållsförteckning

Punkt

01–16 | **Huvudbudskap**

01–07 | Varför detta område är viktigt

08–16 | Vad vi konstaterade och rekommenderar

17–69 | **Våra iakttagelser mer i detalj**

17–42 | EU:s stöd till jordbruket i de yttersta randområdena bidrar till att bibehålla konkurrenskraften i traditionell verksamhet

20–29 | Stödet till bananer utgör den största delen i Poseibudgeten, men det finns brister i beräkningen av stödet

30–33 | Mjolksektorn på Azorerna är fortsatt konkurrenskraftig

34–39 | Minskad konkurrenskraft inom sockerindustrin trots oförändrat EU-stöd till Frankrikes yttersta randområden

40–42 | Minskad produktion och export inom tomatsektorn på Kanarieöarna

43–58 | EU:s finansiering till de yttersta randområdena bidrar till att upprätthålla icke-traditionella sektorer, men den långsiktiga hållbarheten beaktas inte

45–50 | Små framsteg när det gäller utvecklingen av de animalie- och vegetabiliesektorer som innebär diversifieringsmöjligheter

51–58 | Utmaningar när det gäller den framtida utvecklingen av de animalie- och vegetabiliesektorer som innebär diversifieringsmöjligheter

59–69 | Stödet till import av nödvändiga produkter kompenserar delvis för de yttersta randområdenas avsides läge, men det finns brister i efterlevnadskontrollerna

Bilagor

Bilaga I – Om revisionen

Förkortningar

Ordförklaringar

Kommissionens svar

Tidslinje

Vi som arbetat med revisionen

Huvudbudskap

Varför detta område är viktigt

- 01** EU-finansieringsinstrumentet Posei (särskilt program för vissa regioner beroende på dessa regioners avses läge och ökaraktär) inrättades för att stödja jordbruket i de yttersta randområdena, med utgångspunkt i dessa områdens begränsningar. Posei kompletteras av andra instrument än den gemensamma jordbrukspolitiken (GJP), till exempel genom sammanhållning, statligt stöd och handelspolitik. Posei inrättades i början av 1990-talet och gäller de yttersta randområdena i tre medlemsstater: Frankrike (Guadeloupe, Martinique, Franska Guyana, Réunion, Saint-Martin, Mayotte), Spanien (Kanarieöarna) och Portugal (Azorerna och Madeira).

02 | EU:s rättsliga ram fastställs tre mål för Posei:

- Bibehålla utvecklingen och stärka konkurrenskraften i de traditionella sektorerna. De viktigaste traditionella sektorerna – historiska exportsektorer i de yttersta randområdena¹ – visas i [figur 1](#).
- Säkerställa den långsiktiga framtiden för och den långsiktiga utvecklingen av de animalie- och vegetabiliesektorer som innebär diversifieringsmöjligheter.
- Garantera försörjningen av nödvändiga jordbruksprodukter.

När det gäller nästa programperiod (2028–2034) är förslaget att EU-stödet till jordbruket i de yttersta randområdena inte ska vara öronmärkt och att det ska integreras med annan EU-politik som rör dessa områden.

Figur 1 | De viktigaste traditionella sektorerna i de yttersta randområdena

Källa: Revisionsrätten.

¹ Rapport från kommissionen till Europaparlamentet och rådet, [COM\(2021\) 765 final](#).

- 03** Sedan 2013 är den maximala EU-finansieringen för Posei 653 miljoner euro per år, som anslås till två typer av åtgärder, vilket framgår av [tabell 1](#):

Tabell 1 | Poseiåtgärder och tillhörande budgetanslag 2023

Poseiåtgärd			Poseimål*	% av budgeten
Åtgärder för att stödja lokal jordbruksproduktion	Traditionell verksamhet		c)	63 % 412 miljoner euro
	Diversifiering inom animalie- och vegetabilie-sektorn*		b)	21 % 134 miljoner euro
Åtgärder för importörer av nödvändiga produkter till de yttersta randområdena för att garantera försörjningen av dessa produkter (särskilda försörjningsordningar)			a)	16 % 107 miljoner euro

* Se [Posei-förordningen](#), artikel 2.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av årliga genomföranderapporter för Posei.

Anm.: På grund av tomatsektorns utveckling på Kanarieöarna har vi tagit med budgeten för 2023 under diversifiering inom vegetabiliesektorn.

- 04** Syftet med vår revision var att bedöma om Posei var ändamålsenligt när det gäller att hantera de yttersta randområdenas särskilda behov och begränsningar inom jordbrukssektorn, i enlighet med instrumentets mål (punkt [02](#)). Revisionen inriktades på perioden 2019–2023 och Poseiprogrammen i tre medlemsstater (punkt [01](#)). I revisionsmetoden kombinerade vi dokumentgranskning, intervjuer, besök hos 25 stödmottagare, en granskning av 98 Poseiutbetalningar till stödmottagare och analys av uppgifter och priser.
- 05** Vi beslutade att utföra revisionen på grund av Poseistödets betydelse för jordbrukssektorn i de yttersta randområdena (punkt [03](#)). Det är mer än 15 år sedan vi offentliggjorde vår [förra rapport om Posei](#). I den konstaterade vi att de särskilda åtgärderna var både ändamålsenliga och ytterst viktiga för jordbruket, men vi identifierade även brister i förvaltningen av dem.

- 06** Vi förväntar oss att vårt arbete ska hjälpa kommissionen och de berörda medlemsstaterna att förbättra sin strategi för de yttersta randområdena, anpassa Poseiramen och dess genomförandemetod för att uppnå målen och rikta den offentliga finansieringen bättre för att på ett ändamålsenligt sätt hantera de yttersta randområdenas utmaningar.
- 07** Mer bakgrundsinformation och närmare uppgifter om revisionens omfattning och inriktning samt revisionsmetod finns i [bilaga I](#).

Vad vi konstaterade och rekommenderar

- 08** Vår samlade slutsats är att Posei inte hanterade alla de yttersta randområdenas särskilda behov och begränsningar. Programmet uppnådde blandade resultat när det gäller de tre målen:
- Merparten av Poseistödet är inriktat på traditionella sektorer. Därmed bidrog Posei till att upprätthålla konkurrenskraften för banansektorn som helhet och för mjölksektorn på Azorerna (punkterna [20–33](#)). Men programmet lyckades inte upprätthålla konkurrenskraften för tomatsektorn på Kanarieöarna eller sockersektorn i Frankrikes yttersta randområden, som förlorade marknadsandelar på grund av kraftig konkurrens från länder utanför EU (punkterna [34–42](#)).
 - Poseistödet har hjälpt de yttersta randområdena att bibehålla sina animalie- och vegetabiliesektorer som innebär diversifieringsmöjligheter, men med blygsamma resultat totalt sett. Bristande hänsyn till miljömässiga och sociala utmaningar kan påverka den långsiktiga utvecklingen för dessa sektorer (punkterna [43–58](#)).
 - Posei har bidragit till att kompensera för regionernas avsides läge genom stöd till import av nödvändiga produkter. Men vi identifierade inkonsekvenser och svårigheter i bedömningen av hur fördelarna kommer slutanvändarna till godo (punkterna [59–69](#)).
- 09** Över 60 % av Posei-stödet går till traditionella sektorer, närmare bestämt till att se till att de fortsätter att utvecklas och till att stärka konkurrenskraften när det gäller produktion, kvalitet och pris. Vi kunde konstatera att bananproduktionen har ökat, förutom i Frankrikes yttersta randområden, samtidigt som EU:s stöd har varit oförändrat eller till och med har minskat (punkt [23](#)). Vi kunde också konstatera att EU:s stöd till banansektorn bidrar till att bevara konkurrenskraftiga priser på bananer när de förs in i EU (punkterna [27–29](#)).

- 10** För **banansektorn** baseras beräkningen av stödet i allmänhet på faktisk och historisk produktion för innevarande år. Men i Frankrikes och Spaniens yttersta randområdena beaktas även förlorad produktion på grund av ogynnsamma väderförhållanden samt bananer som har dragits tillbaka från marknaden på grund av överproduktion. Detta innebär att ett lika stort stödbelopp betalas ut för en mindre mängd saluförd produktion, vilket ger stödmottagarna incitament att bibehålla sin befintliga produktionsnivå eller avskräcker dem från att diversifiera till andra sektorer eller att hitta effektivare alternativ för hantering av produktionen (punkt **24**). Vi noterade att i de franska yttersta randområdena är fördelningen av stöd starkt koncentrerad (punkterna **25–26**).
- 11** På EU-marknaden är konsumentpriserna för EU-odlade bananer högre än på bananer från länder utanför EU. Men den vinstmarginal för EU-bananer som genereras på detaljhandelsnivå realiseras främst av andra aktörer än producenterna, vilket visar att producenterna har en svag ställning i försörjningskedjan. Det pris som producenterna kan ta ut täcker inte en tillräckligt stor andel av deras kostnader. Poseistödet kompenserar för denna skillnad (punkterna **27–29**).
- 12** När det gäller **socker- och sockerrörssektorn**, som är en central sektor för ekonomin i de franska yttersta randområdena, konstaterade vi att sektorn hanterar sociala aspekter och aspekter som rör den cirkulära ekonomin bra, men den ekonomiska hållbarheten och konkurrenskraften är fortfarande ett problem (punkterna **34–37**). Faktum är att för stödmottagarna i sockerindustrin i vårt urval överstiger det EU-stöd och nationella stöd som de får intäkterna från försäljningen av socker, och driftskostnaderna överstiger med bred marginal försäljningsintäkterna (punkterna **36–38**).
- 13** **Tomatsektorn** var tidigare en viktig traditionell sektor på Kanarieöarna, men produktionen och exporten har minskat kraftigt trots stödet från EU (punkterna **40–41**). Med hjälp av Poseistödet har **mjölksektorn** på Azorerna lyckats bibehålla sin konkurrenskraft, vilket har gjort att produktions- och exportnivån är relativt stabil (punkterna **30–32**). Bristen på tillräcklig differentiering av och högre mervärde för produkter från de yttersta randområdena gör det svårare att stärka konkurrenskraften (punkt **33**).

Rekommendation 1

Gör en översyn av den traditionella verksamheten

Kommissionen bör samarbeta med de berörda medlemsstaterna för att bedöma den långsiktiga visionen för de traditionella sektorerna och det mervärde Posei tillför, särskilt genom att

- a) när det gäller banansektorn, se över hur EU-stödet beräknas och hur man kan hitta en bättre balans med stöd till andra sektorer,
- b) undersöka hur bananproducenternas ställning i värdekedjan kan förbättras,
- c) undersöka hur Poseistödet tillgodoser de identifierade behoven och fördelas mellan stödmottagare från alla regioner och sektorer, i syfte att maximera stödets effekter och mervärde,
- d) informera om de möjligheter som finns att främja och differentiera EU-produkter på marknaden genom att dra fördel av EU:s höga miljömässiga och sociala standarder.

Måldatum för genomförande: 2028.

14 Närmare en fjärdedel av EU:s Poseibudget är inriktad på målet att säkerställa den långsiktiga framtiden för och den långsiktiga **utvecklingen av de animalie- och vegetabiliesektorer som innebär diversifieringsmöjligheter**. EU:s bidrag kompletteras av nationella tillägg som är betydande. De uppgår till 121 % av EU:s Poseistöd för Frankrike, 55 % för Spanien och 29 % för Portugal (punkt [45](#)). Vi konstaterade att Posei hade bidragit till att upprätthålla dessa sektorer, även om djurhållningssektorn är på tillbakagång i Frankrikes och Spaniens yttersta randområden (punkterna [47–48](#)). Vi konstaterade också att det hade varit svårt att organisera de icke-traditionella sektorerna kring producentorganisationer (punkt [49](#)).

15 Slutligen hotas dessa sektors **långsiktiga framtid** av utmaningar som rör miljö, klimatförändringar och demografi i de yttersta randområdena. Den stora jordbruksarealen med permanenta grödor i de yttersta randområdena innebär stora problem för markhälsan på grund av bristande diversifiering av grödor eller växelbruk (punkt [52](#)). Poseiprogrammen är inte inriktade på klimatanpassning i de yttersta randområdena, trots att dessa områden löper en allt större risk att drabbas av extrema väderhändelser (punkterna [53–55](#)). De yttersta randområdena står också inför den demografiska utmaningen att jordbrukarna blir allt äldre (punkt [56](#)).

Rekommendation 2

Förbättra diversifieringen inom animalie- och vegetabiliesektorerna i de yttersta randområdena

Kommissionen bör samarbeta med de berörda medlemsstaterna och överväga

- a) möjligheterna till ytterligare diversifiering inom animalie- och vegetabiliesektorerna på grundval av forskningsresultat och samråd med berörda parter,
- b) hur man kan organisera dessa sektorer bättre (t.ex. med hjälp av producentorganisationer, kooperativ, sammanslutningar) för att kunna planera och sälja produktionen på ett effektivt sätt,
- c) hur särskilda åtgärder för jordbruket i de yttersta randområdena kan komplettera andra GJP-insatser för att stödja hållbara jordbruksmetoder, klimatanpassning och generationsskifte.

Måldatum för genomförande: 2028.

- 16** Vi konstaterade att **stödet till import av nödvändiga produkter** till de yttersta randområdena i viss mån minskade de merkostnader som berodde på områdenas avsides läge (punkterna **62–63**). Vi noterade inkonsekvenser och svårigheter när det gäller hur medlemsstaterna bedömde om fördelarna med stödet kommer slutanvändarna till godo, och vi fann exempel på att stödmottagare behandlades olika i olika regioner (punkterna **65–66** och **68**).

Rekommendation 3

Förbättra bedömningen av om fördelarna med importstödet kommer slutanvändarna till godo

För att underlätta en konsekvent strategi och behandling av stödmottagare i alla de yttersta randområdena bör kommissionen utbyta bästa praxis om hur man bedömer om fördelarna med stöd till import av nödvändiga produkter kommer slutanvändarna till godo.

Måldatum för genomförande: 2027.

Våra iakttagelser mer i detalj

EU:s stöd till jordbruket i de yttersta randområdena bidrar till att bibehålla konkurrenskraften i traditionell verksamhet

- 17** Vi förväntade oss att Poseistödet skulle ha hjälpt jordbrukare att behålla eller öka sin konkurrenskraft i traditionell verksamhet i de yttersta randområdena, vilket är ett av målen för Posei.
- 18** För att bedöma framstegen i fråga om konkurrenskraft undersökte vi utvecklingen av areal, produktion och export av de traditionella produkter som bidrar till att upprätthålla marknadsandelen, produkternas kvalitet eller differentiering och priserna jämfört med konkurrenterna. Vi undersökte också hur stödet beräknades och fördelades och, om informationen fanns tillgänglig, hur det förhöll sig till produktionskostnaderna och försäljningen.
- 19** I detta sammanhang riktade vi in oss på banansektorn på Martinique, Guadeloupe, Madeira och Kanarieöarna, socker- och sockerrörsproduktionen på Réunion, Martinique och Guadeloupe, tomatsektorn på Kanarieöarna och mjölkproduktionen på Azorerna.

Stödet till bananer utgör den största delen i Poseibudgeten, men det finns brister i beräkningen av stödet

- 20** Traditionella sektorer som bananer utsätts för mycket hård konkurrens från länder utanför EU. En viktig skillnad är att i vissa länder utanför EU är arbetskraftskostnaderna per timme betydligt lägre och det är också tillåtet med längre arbetstider. Till exempel motsvarar minimilönen i Costa Rica, som är en stor bananproducent, endast 28 % av minimilönen i Frankrike².
- 21** En annan viktig skillnad är EU:s hårdare krav på användning av växtskyddsmedel, där vissa ämnen är förbjudna eller begränsade i EU (och därmed i de yttersta randområdena) men tillåtna i länder utanför EU. Till exempel är användningen av fungiciden mankozeb inte längre tillåten i EU på grund av farhågor kring hur den kan påverka människors hälsa och miljön, men den används fortfarande i stor utsträckning i bananproducerande länder för att bekämpa en växtsjukdom orsakad av *Cercospora*. Bananer som behandlats med mankozeb får importeras under förutsättning att det nuvarande gränsvärdet för tillåtna resthalter på 2 mg/kg³ inte överskrids. Dessa EU-restriktioner, som är gynnsamma för miljön och människors hälsa, innebär ofta större arbetsinsatser (t.ex. mekanisk ogräsbekämpning), högre produktionskostnader eller lägre avkastning.
- 22** Banansektorn är den största sektorn inom Posei. Den utgör 42 % av EU:s Poseibudget (277 miljoner euro) och stöd till bananexport ges till Kanarieöarna, Martinique, Guadeloupe och Madeira.
- 23** I [tabell 2](#) visas areal, produktion och EU-stöd för banansektorn under 2023 samt hur de har förändrats sedan 2015. Vår analys visar att budgetanslagen till banansektorn har varit oförändrade när det gäller Martinique och Guadeloupe, trots att både areal och produktion har minskat avsevärt. På Kanarieöarna har bananproduktionen ökat (med oförändrade EU-anslag), liksom på Madeira (med minskade EU-anslag). Det innebär att EU:s stöd per kilo producerade bananer har ökat på Guadeloupe och Martinique, trots att både försäljning och produktion har minskat. Detta stöd är nu dubbelt så stort som i de andra yttersta randområdena.

² Internationella arbetsorganisationen, [Global Wage Report 2020–21](#), s. 105.

³ [Motiverat yttrande från Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet](#), godkänt den 23 november 2020.

Tabell 2 | Banansektorn i de yttersta randområdena – areal, produktion, EU-stöd (2023) och förändringar sedan 2015

	 Kanarieöarna		 Guadeloupe och Martinique		 Madeira	
Areal (i ha)	8 798	↔ Ingen förändring	6 807	↘ 15 %	883	↗ 19 %
Produktion som får Poseistöd (ton)	467 256	↗ 19 %	191 047	↘ 27 %	25 207	↗ 42 %
Årligt EU-stöd (miljoner euro)	141	↔ Ingen förändring	129	↔ Ingen förändring	7,2	↘ 9 %
EU-stöd i euro/kg bananer	0,30		0,67		0,29	

Källa: Årliga genomföranderapporter för 2023 och 2024, Poseiprogram 2015. [Rapport från kommissionen till Europaparlamentet 2022, \(COM\(2022\) 427 final\)](#), uppgifter om bananproduktionen från Asociación de Organizaciones de Productores de Plátanos de Canarias (Asprocan) och Empresa de Gestão do sector da banana (Gesba), budget från Gesba för Madeira.

- 24** Beräkningen av stödet till bananproduktion baseras i allmänhet på den faktiska produktionen för innevarande år och historisk produktion, men det görs även ytterligare överväganden ([tabell 3](#)). Mellan 2019 och 2022, till exempel, motsvarade förluster som beaktats i beräkningen av bananstödet mellan 11 % och 28 % av stödet i Frankrikes yttersta randområden. I [ruta 1](#) visas ett praktiskt exempel på hur Poseistödet beräknas.

Tabell 3 | Jämförelse av beräkningen av EU-stödet för bananer

	 Kanarieöarna	 Guadeloupe och Martinique	 Madeira
Metod för beräkning av stöd	Stödet bygger på en referenskvantitet som fördelas på producenterna. Det görs en ny beräkning av referenskvantiteten vartannat år och den får inte överstiga 420 000 ton. År 2023 uppgick produktionen till 467 000 ton.	Stödet bygger på en historisk produktion på 319 000 ton som fördelas mellan producenterna. År 2022 uppgick produktionen till 204 000 ton.	Stödet bygger enbart på den saluförda produktionen. Stödet minskas om produktionen överstiger 19 000 ton eller en areal på mer än 696 hektar.
Referenskvantitet	Beaktas vid beräkningen av stödet		e.t.
	100 % av stödet betalas ut om 70 % av den individuella referenskvantiteten uppnås.		
Förlorad produktion på grund av extrema väderhändelser	Beaktas vid beräkningen av stödet		
Produktion som dragits tillbaka från marknaden under de föregående åren på grund av överproduktion	Beaktas vid beräkningen av stödet	e.t.	

Källa: Revisionsrätten, på grundval av Poseiprogram.

Ruta 1

Beräkning av Poseistöd till bananproducenter – ett exempel

Källa: Bananplantage, Guadeloupe.

Foto: Revisionsrätten.

En stödmottagare som vi besökte producerade endast 61 % av den kvantitet som beaktades vid beräkningen av stödet enligt den fastställda metoden – se nedan. Stödet betalades inte bara ut för den saluförda produktionen, utan även för förlorad produktion på grund av långvarig torka (0,9 miljoner kg) och för den historiska produktion som avspeglades i referenskvantiteten (3,3 miljoner kg).

REFERENSKVANTITET = 10,9 miljoner kg

6,7 miljoner kg saluförd produktion 61 % av den totala referenskvantiteten	0,9 miljoner kg förlorad produktion	3,3 miljoner kg för att 70 % av referens- kvantiteten uppnåtts

Totalt EU-stöd som mottagits: **4,5 miljoner euro**

Källa: Revisionsrätten, på grundval av information från de franska myndigheterna.

Genom att beräkna stödet till banansektorn på detta sätt ges stödmottagarna incitament att behålla en oförändrad produktionsnivå. Det kan också innebära att de inte diversifierar till andra sektorer eller försöker hitta effektivare sätt att hantera sin produktion.

25 I [tabell 4](#) visas fördelningen av EU-stöd till bananproduktion och de belopp som de största stödmottagarna fått. Särskilt i de franska yttersta randområdena noterade vi en tydlig koncentration av EU-medel till ett fåtal stora bananproducenter.

- De 20 största bananproducenterna fick 43 miljoner euro, vilket är en tredjedel av EU:s Poseistöd till banansektorn i Frankrikes yttersta randområden.
- På Guadeloupe får fyra bananproducenter som tillhör en och samma enhet 21 % av Poseistödet till bananer i denna region.
- På Martinique får sex bananproducenter som tillhör en och samma enhet 12 % av Poseistödet till bananer i denna region.

26 I kommissionens senaste rapporter om genomförandet av Posei rekommenderades medlemsstaterna att säkerställa en rättvis fördelning av stödet⁴. Detta avsåg fördelningen av stöd mellan olika typer av jordbruksföretag eller sektorer i vissa av de yttersta randområdena, för att minska inkomstskillnaderna mellan stödmottagare och sektorer och för att i högre grad tillgodose specifika behov. Den höga koncentrationen av stöd till banansektorn i Frankrikes yttersta randområden tyder på att denna rekommendation inte har följts.

⁴ Rapporter från kommissionen till Europaparlamentet och rådet om genomförandet av det särskilda programmet för vissa regioner beroende på dessa regioners avsidets läge och ökaraktär (Posei) [COM\(2021\) 765 final](#) och [COM\(2016\) 797 final](#).

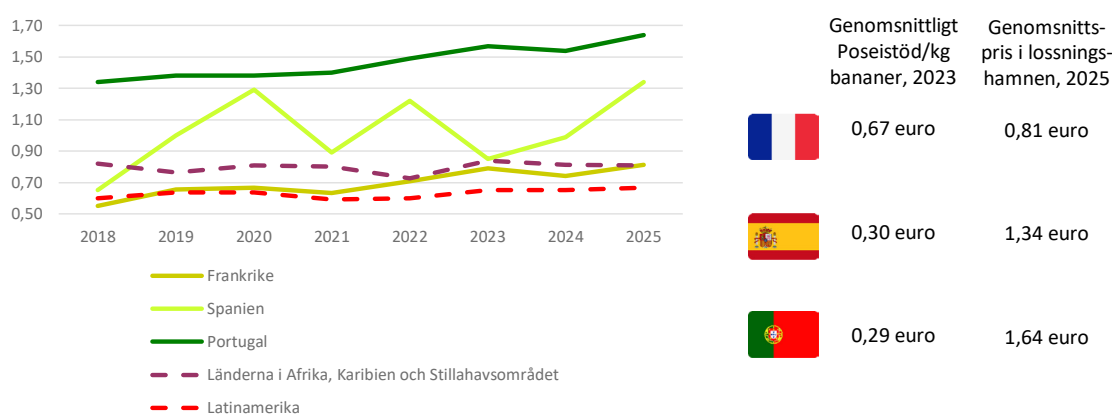
Tabell 4 | Fördelning av Poseimedel och de största mottagarna av stöd till banansektorn 2023

Medlemsstat			
Yttersta randområde	Kanarieöarna	Guadeloupe och Martinique	Madeira
Poseistöd (miljoner euro)	141	129	7
Antal stödmottagare	6 582	482	2 815
Antal stödmottagare som fick mer än 1 miljon euro	3	44	0
Andel av Poseistödet som gått till de 20 största stödmottagarna	12 %	33 %	8 %

Källa: Revisionsrätten, på grundval av årliga genomföranderapporter och information från medlemsstaterna.

- 27** Vid den första platsen för införsel till EU är priset på bananer från Frankrikes yttersta randområden jämförbart med priset på bananer från länder utanför EU, vilket framgår av [figur 2](#), medan bananer från Spanien och Portugal är något dyrare.

Figur 2 | Priset* på bananer från Frankrike, Spanien, Portugal, länderna i Afrika, Karibien och Stillahavsområdet och länder i Latinamerika vid den första lossningshamnen i EU (euro/kg)

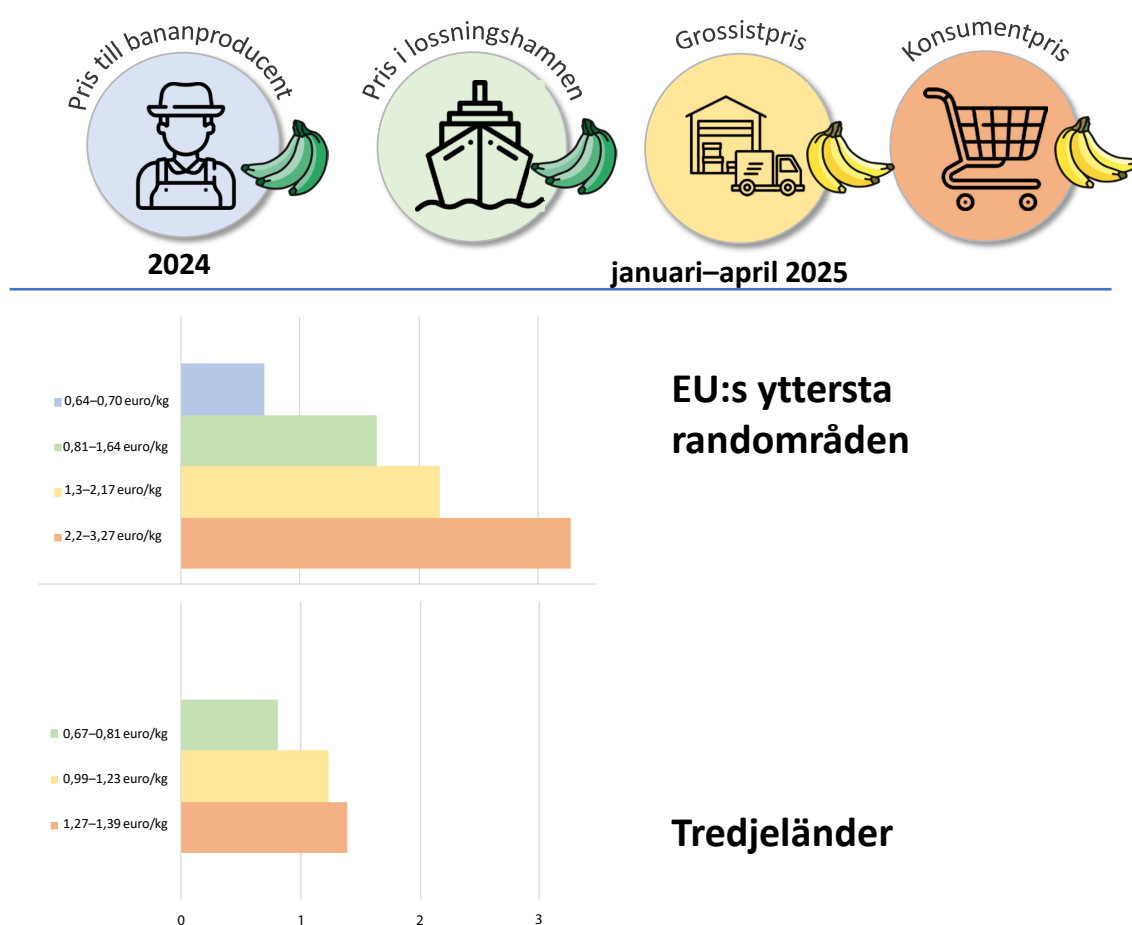

* Genomsnitt januari–april varje år.

Källa: [Situationen på EU:s bananmarknad juni 2022–2025](#), årlig genomföranderapport för 2023.

28 I **figur 3** visas prisutvecklingen för bananer vid olika steg i värdekedjan. Av figuren framgår att marknaden möjliggör ett betydligt högre pris för bananer från EU än för bananer från tredje land, vilket därmed skapar möjligheter till en bättre täckning av produktionskostnaderna. Men den vinstmarginal för EU-bananer som genereras på detaljhandelsnivå realiseras främst av andra aktörer än producenterna, vilket visar att producenterna har en svag ställning i försörjningskedjan.

Figur 3 | Priset på bananer (euro/kg) vid olika steg i värdekedjan

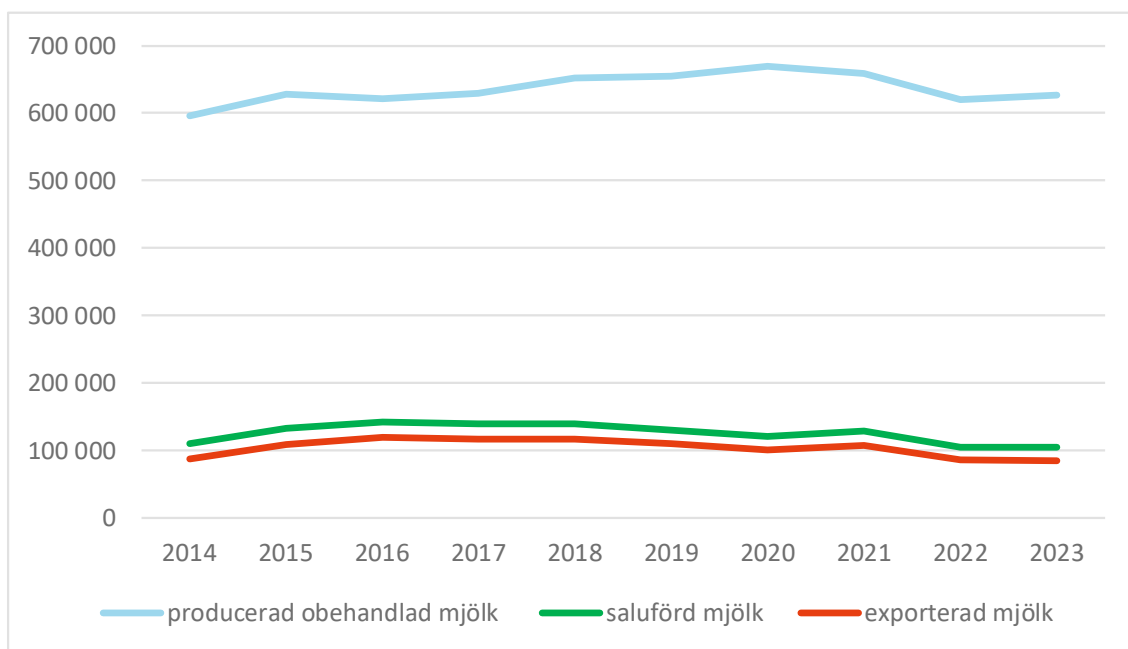
Källa: Revisionsrätten, på grundval av information från de nationella myndigheterna, [EU:s bananmarknad](#), [GD Jordbruk och landsbygdsutveckling](#), och [grossistpriser på bananer](#), [GD Jordbruk och landsbygdsutveckling](#), september 2025, priser i livsmedelsbutik vid näthandel, nedladdade i april 2025, [Fishbones](#) och [findit](#).

29 År 2023 sålde bananproducenterna på Kanarieöarna sina bananer för i genomsnitt 0,44 euro/kg, samtidigt som kostnaderna uppgick till 0,71 euro/kg – priset täckte alltså endast 62 % av produktionskostnaderna. Vi konstaterade att det råder en liknande situation för tre franska mottagare av stöd till bananer i vårt urval – deras priser täckte endast mellan 58 % och 87 % av produktionskostnaderna. Trots att konsumenterna betalar mer för bananer som producerats inom EU kommer inte dessa fördelar bananproducenterna till godo.

Mjolksektorn på Azorerna är fortsatt konkurrenskraftig

- 30** Mer än 80 % av EU:s Poseibudget för Azorerna går till de traditionella sektorerna mjölk (36 miljoner euro) och kött (21 miljoner euro) och till odling av grödor för utfodring av nötkreatur (6 miljoner euro). När det gäller mjölk handlar det om stöd till mjölkproducenter, för mjölkkor och till kvalitetskontroller. Av [figur 4](#) framgår att den genomsnittliga mjölkproduktionen i princip har varit oförändrad det senaste årtiondet. Omkring 15 % av Azorernas totala mjölkproduktion exporteras, främst till det portugisiska fastlandet, och resten förädlas (t.ex. till ost, smör eller mjölkpulver).

Figur 4 | Produktion av obehandlad mjölk och mjölk som saluförs och exporteras (ton)

Källa: Revisionsrätten, på grundval av [uppgifter från de regionala myndigheterna](#).

- 31** Poseiprogrammet för Azorerna inbegriper åtgärder till stöd för mjölkproduktion. Ett antal stödmottagare får 100 % stöd om deras produktion inte understiger 80 % av föregående års produktion. Men samtidigt innehåller programmet en annan åtgärd, där stödmottagarna kompenseras för att de minskar sin mjölkproduktion ([ruta 2](#)).

Ruta 2

Dubbel kompensation för minskad produktion

På Azorerna gäller att om en stödmottagares produktion inte når upp till referenskvantiteten, men ligger inom en marginal på 20 %, får denne fortfarande hela det stödbelopp som motsvarar stödmottagarens referenskvantitet. En av de stödmottagare som vi besökte producerade 13 % mindre mjölk än referenskvantiteten men fick stöd för 100 % av referenskvantiteten. Samtidigt fick jordbrukaren även stöd för att minska sin produktion med 6 809 kg jämfört med föregående period. Vi anser därför att stödmottagaren har kompenserats två gånger för den kvantitet som inte producerades.

Källa: Uppgifter från myndigheterna på Azorerna.

Foto: Revisionsrätten.

- 32** I den [strategiska planen för mjölksektorn på Azorerna](#) uppskattades att den genomsnittliga produktionskostnaden för 2019 var högre än det genomsnittliga försäljningspris som producenterna fick, vilket tyder på att mjölksektorn behövde Posei för att vara ekonomiskt bärkraftig i genomsnitt⁵. Konsumentpriserna för mjölk som produceras på Azorerna och på Portugals fastland är likartade.

⁵ [Plano Estratégico para a fileira do leite de bovinos dos Açores](#) s. 67, 72 och 73.

- 33** Sektorn har problem med att skapa ett högt mervärde⁶ trots att produkterna har ett gott anseende. Myndigheterna är medvetna om att det krävs ytterligare utveckling av produkternas kvalitet, differentiering och mervärde⁷.

Minskad konkurrenskraft inom sockerindustrin trots oförändrat EU-stöd till Frankrikes yttersta randområden

- 34** Stödet till socker och sockerrör utgör 25 % av EU:s Poseibudget i Frankrike (69 miljoner euro). Sockerindustrin spelar en viktig roll för ekonomin i Frankrikes yttersta randområden. På till exempel Réunion står den för mer än 13 % av arbetstillfällena inom den privata sektorn (dvs. över 18 000 arbetstillfällen)⁸ och mer än 52 % av jordbruksarealen, även om arealen minskar. *Bild 1* visar hur sockerrör skördas för hand.

⁶ Europeiska kommissionen, *Synthesis study of annual implementation reports of POSEI programmes and the programme for the smaller Aegean islands for 2015–2019*, s. 169.

⁷ *Plano Estratégico para a fileira do leite de bovinos dos Açores* s. 84–85, 97 och 112.

⁸ Frankrikes jordbruksministerium, *Perspectives de la filière canne-sucre-rhum énergie en outre-mer*, volym 1 s. 3, mars 2021.

Bild 1 | Skörd av sockerrör

Källa: Revisionsrätten.

- 35** Sockerindustrin är en del av en välutvecklad cirkulär ekonomi och det går att använda nästan 100 % av sockerrören och biprodukterna. Bagass är en av dessa biprodukter (biprodukt efter extraktion av saft från sockerrör), som används som elektrisk energikälla på Réunion och Guadeloupe. Andra biprodukter från sockerplantager och produktionsprocessen bidrar också till frukt- och grönsakssektorn (jordförbättring) och djurhållningssektorn (t.ex. foder).
- 36** När sockerkvoterna avskaffades 2017 öppnades EU:s marknad för ökad konkurrens från andra sockerproducenter. Detta ledde till ökat utbud och lägre priser⁹, vilket hade stora negativa effekter på sockersektorn i Frankrikes yttersta randområden. Frankrike kompletterar därför EU:s stöd (69 miljoner euro/år) med betydande nationella medel (143 miljoner euro/år).

⁹ Agriculture Strategies – "The European sugar policy: a policy to rebuild – 2019".

37 Sedan 2015 har det område som får Poseistöd till sockerrör i Frankrikes yttersta randområden minskat med nästan 3 000 hektar (8 % av arealen), samtidigt som sockerproduktionen har minskat med över 30 %, till 179 151 ton 2023. Även det totala antalet mottagare av stöd för levererade sockerrör har minskat sedan 2015, med 26 %. Men eftersom Poseistödet har varit oförändrat har det totala EU-stödet per kilo producerat socker ökat från 0,26 euro till 0,38 euro.

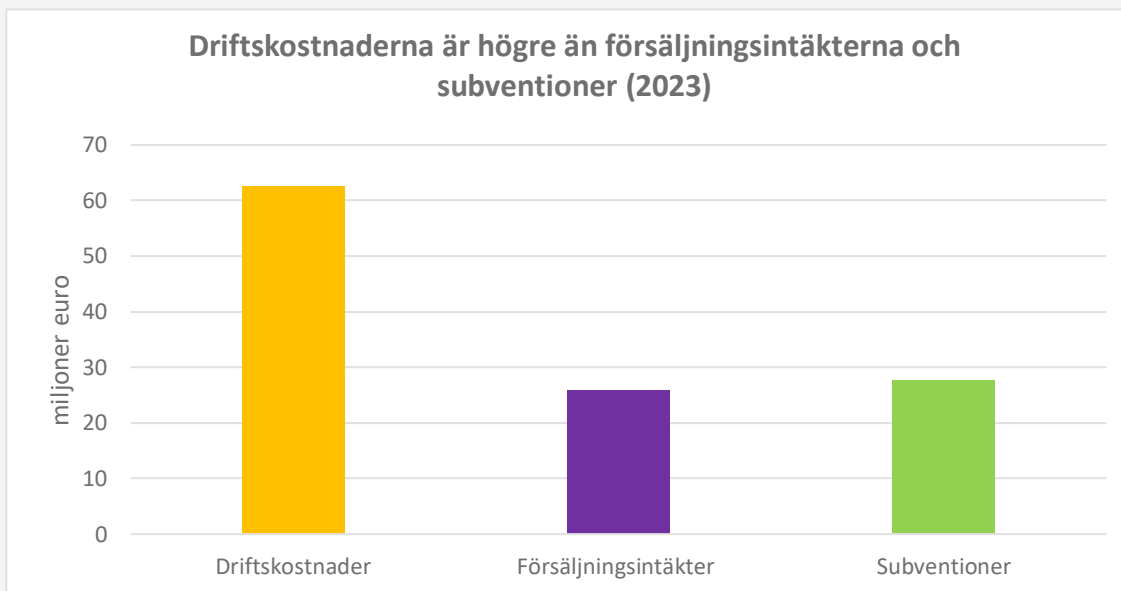
38 I [ruta 3](#) ges exempel som illustrerar omfattningen av det offentliga stödet till sockerindustrin.

Ruta 3

Det offentliga stödet till sockerindustrin kan överstiga försäljningspriset på socker för att täcka de överskjutande driftskostnaderna

För två mottagare av stöd till sockersektorn som vi granskade på Réunion och Guadeloupe var driftskostnaderna betydligt högre än deras försäljningsintäkter. Försäljningsintäkterna utgjorde endast 41 % (se figur nedan) respektive 58 % av driftskostnaderna 2023.

Genomsnittsbeloppet för EU-finansiering och nationell finansiering per kilo socker som produceras av dessa stödmottagare översteg stödmottagarnas genomsnittliga försäljningspris för socker.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av information från de franska myndigheterna, 2023 års priser, finansiella rapporter 2023.

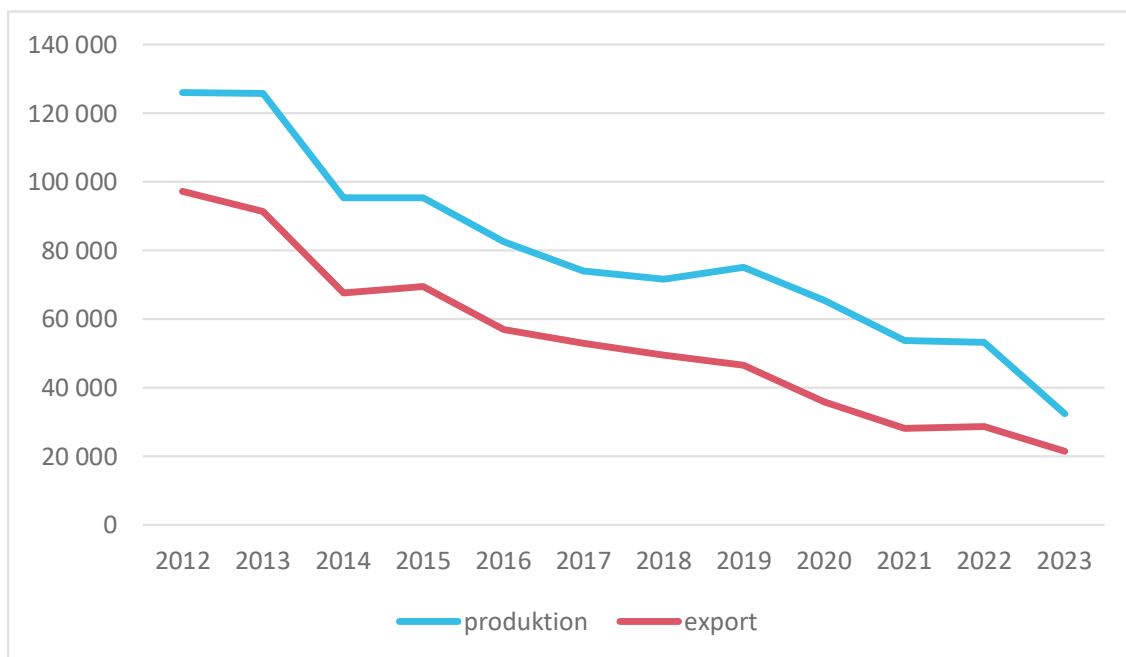
- 39** Poseistödet har inte lyckats bevara den prismässiga konkurrenskraften för sockerindustrin i de franska yttersta randområdena, men det går också att bli mer konkurrenskraftig genom produkter av högre kvalitet. I en rapport från [det franska jordbruksministeriet om sektorerna för socker, sockerrör och rom](#) dras slutsatsen att sektorn behöver hitta produkter med högt mervärde. I rapporten görs rekommendationen att sockerindustrin ska inrikta sig på att producera mer specialsocker eller utveckla socker av hög kvalitet (t.ex. ekologisk märkning eller annan kvalitetsmärkning). Sockerindustrin har ökat produktionen av specialsocker, men har svårt att utveckla produktionen av ekologiskt socker. Ekologiskt socker som exporteras från länder utanför EU till EU får vara märkt som ekologiska produkter även om den ekologiska certifieringen inte följer exakta samma standarder som i EU.

Minskad produktion och export inom tomatsektorn på Kanarieöarna

- 40** Tomatsektorn var tidigare en viktig traditionell sektor på Kanarieöarna. Men trenden är nu tydligt nedåtgående inom både produktion och export ([figur 5](#)). Det beror delvis på ökad konkurrens från andra länder¹⁰, särskilt Marocko. Under 2023 såldes omkring 21 500 ton tomater från Kanarieöarna utanför regionen, jämfört med 53 000 ton 2017, vilket är en minskning med 59 %¹¹. EU:s stöd till tomatproducenterna har också minskat, om än inte i samma utsträckning, från 7,7 miljoner euro 2017 till 6,7 miljoner euro 2023.

¹⁰ GD Jordbruk och landsbygdsutveckling, [resultattavla för tomater](#).

¹¹ ISTAC – Instituto Canario de Estadística.

Figur 5 | Produktion och export av tomater från Kanarieöarna (ton)

Källa: ISTAC – Instituto Canario de Estadística.

- 41** Sedan 2021 har Poseistöd använts när producenter ställer om från tomater till andra grödor. Men den jordbruksareal som används till odling av tomater minskade med 170 hektar mellan 2021 och 2023, och bara 35 hektar av dessa har fått stöd till omställning¹². Detta kan delvis bero på de särskilda klimatförhållandena på Kanarieöarna, som begränsar möjligheterna till omställning. Men att den odlade arealen, produktionen och exporten av tomater från Kanarieöarna minskar visar ändå att man inte har lyckats uppnå målet att göra sektorn mer konkurrenskraftig.
- 42** Att bibehålla och öka konkurrenskraften i de traditionella verksamheterna är en av de stora utmaningarna i de yttersta randområdena. Trots det betydande stödet från Posei är det flera sektorer, såsom socker och tomater, som inte klarar att upprätthålla sina tidigare produktionsnivåer, och dessutom utsätts de för konkurrens från länder utanför EU. Banansektorn i Frankrikes yttersta randområden och mjölksektorn på Azorerna har kunnat hålla samma priser som konkurrenterna när de för in sina varor till EU tack vare Poseistödet, som kompenserade jordbrukarna för de högre produktionskostnaderna. När det gäller socker- och mjölksektorerna är myndigheterna medvetna om att ytterligare differentiering och högre mervärde skulle kunna förbättra både marknadsandelar och konkurrenskraft.

¹² ISTAC för uppgifter om den areal där tomater odlas och uppgifter från de nationella myndigheterna om areal som får stöd till omställning.

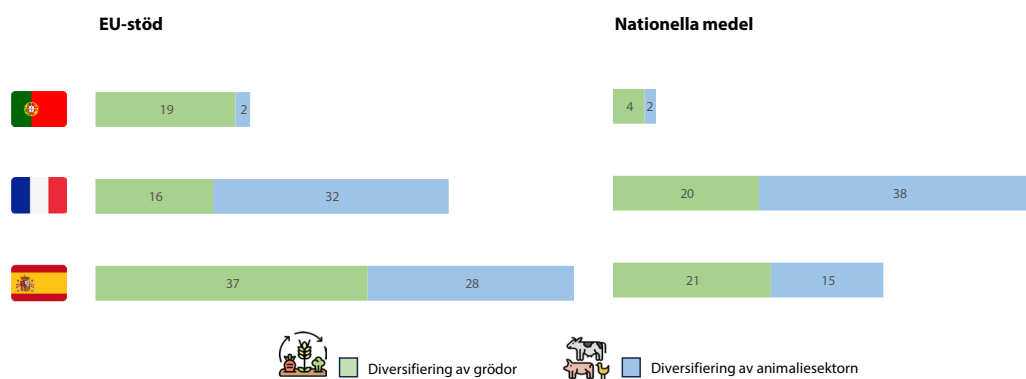
EU:s finansiering till de yttersta randområdena bidrar till att upprätthålla icke-traditionella sektorer, men den långsiktiga hållbarheten beaktas inte

- 43** Utöver stödet till de traditionella sektorernas konkurrenskraft är ett annat mål för Posei att säkerställa den långsiktiga framtiden för och den långsiktiga utvecklingen av de animalie- och vegetabiliesektorer som innebär diversifieringsmöjligheter i de yttersta randområdena, inbegripet produktion, förädling och försäljning av lokala produkter. Vi förväntade oss att Poseistödet skulle hjälpa de yttersta randområdena att stärka icke-traditionella sektorer. Vi förväntade oss också att Poseistödet skulle bidra till att säkra jordbrukets framtida utveckling på längre sikt, med beaktande av miljömässig och social hållbarhet.
- 44** I detta sammanhang har vi bedömt utvecklingen av de animalie- och vegetabiliesektorer som innebär diversifieringsmöjligheter när det gäller areal och produktion samt utmaningarna när det gäller att organisera jordbrukarna i producentorganisationer så att de kan planera och sälja produktionen på ett effektivt sätt. Vi undersökte också hur Poseiprogrammen hanterade jordbrukets framtid på lång sikt, inbegripet miljömässiga och sociala utmaningar i de yttersta randområdena.

Små framsteg när det gäller utvecklingen av de animalie- och vegetabiliesektorer som innebär diversifieringsmöjligheter

- 45** De animalie- och vegetabiliesektorer som innebär diversifieringsmöjligheter motsvarar tillsammans 21 % av EU:s Poseibudget, där 72 miljoner euro per år går till diversifiering av grödor och 62 miljoner euro per år till diversifiering av animaliesektorn. De nationella myndigheterna tillhandahåller betydande belopp utöver detta ([figur 6](#)). De nationella medlen motsvarar 121 % av EU:s Poseistöd för Frankrike, 55 % för Spanien och 29 % för Portugal. Mer än 50 % av EU:s stöd till diversifiering av grödor på Azorerna går till fodergrödor för foder till boskap, vilket innebär ett indirekt stöd till den traditionella mjölk- och köttsektorn i och med att de ökade kostnaderna i samband med importerat foder minskar, men det är inte nödvändigtvis en diversifieringsåtgärd.

Figur 6 | EU:s budget och nationella budgetar till diversifieringssektorerna 2023 (miljoner euro)

Källa: Genomföranderapporter 2023.

Anm.: Budgeten för övergripande åtgärder i Frankrikes yttersta randområden (2,25 miljoner euro) har tagits med i diversifieringen och är jämnt fördelad mellan grödor och djurhållning. Det grundläggande stödet på Madeira (4,5 miljoner euro) har inkluderats i diversifiering av grödor. I Portugals budget ingår 6 miljoner euro till fodergrödor för djur.

46 I Spaniens och Frankrikes yttersta randområden har djurbesättningarna minskat sedan 2015. Men i Portugal har djurbesättningen ökat något sedan 2016 (*figur 7*).

Figur 7 | Förändringar i djurbesättningarna i de yttersta randområdena (antal djur) (2015–2023)

Källa: Revisionsrätten, enligt den årliga genomföranderapporten för 2023 (uppgifter från tabell IC25) för Frankrike, *ISTAC – Instituto Canario de Estadística* för Kanarieöarna, årlig genomföranderapport för 2023 för Azorererna och uppgifter från enkäter om jordbruksföretag 2013, 2016 och 2023, *Madeiras statistikmyndighet*, folkräkning 2019, *INE* och årlig genomföranderapport för 2020 om Posei för Madeira.

47 I *figur 8* visas hur den areal där frukt och grönsaker odlas har förändrats sedan 2013, där man kan se olika trender. Till exempel följande:

- Fruktproduktionen ökar, utom på Guadeloupe och Azorerna.
- Odlingen av grönsaker och knölar minskar, utom på Guadeloupe och Réunion. I de franska yttersta randområdena beror detta främst på markföroreningar (Martinique) och sjukdomar (Franska Guyana).

Figur 8 | Förändring av areal där frukt, grönsaker och knölar odlas i de yttersta randområdena (2013–2023)

Frankrikes yttersta randområden 2010 i stället för 2013

Källa: Årlig genomföranderapport, jordbruksstatistik.

48 Poseiprogrammen uppmuntrar producenterna att bli medlemmar i producentorganisationer för att främja planering och marknadsföring av produktionen, främja koncentration av utbudet, minska produktionskostnaderna och stabilisera producentpriserna. Exempel:

- Kanarieöarna ger ett tilläggsbidrag till producenter som tillhör en producentorganisation medan man i Portugals yttersta randområden endast gör detta för honungsproducenter.
- I Frankrikes yttersta randområden är Poseistödet till stor del villkorat av medlemskap i en producentorganisation (88 % respektive 73 % av stödet till diversifiering av animalie- och vegetabiliesektorerna¹³).

49 Men till skillnad från traditionella sektorer som banansektorn, där det finns producentorganisationer i alla regioner, är jordbruksföretag som odlar frukt och grönsaker (sektorer inom diversifiering av grödor) inte organiserade i producentorganisationer. På Azorerna och Madeira finns det endast ett fåtal producentorganisationer inom detta område, och i Franska Guyana endast fyra producentorganisationer, vilket motsvarar mindre än 0,5 % av frukt- och grönsakssektorns totala produktion¹⁴. Mindre än 5 % av frukt- och grönsaksproducenterna i Franska Guyana och omkring 20 % på Réunion är medlemmar i producentorganisationer¹⁵. I Frankrikes yttersta randområden har skyldigheten att vara ansluten till en producentorganisation för att få stöd från Posei inte lett till att fler jordbrukare gått med i en sådan organisation¹⁶. Dessutom befinner sig omkring 40 % av jordbrukarna i Frankrikes yttersta randområden utanför systemet för offentligt stöd eftersom deras jordbruksföretag är för små eller för att de är inte vill bli registrerade som jordbruksföretag¹⁷, och därmed kan de inte få stöd från Posei.

¹³ ODEADOM – [Analyse de la Structuration des filières végétales et élevage](#) – 2024, s. 27.

¹⁴ Ibid., s. 80.

¹⁵ Europeiska kommissionen, [Evaluation support study of the EU support schemes for agriculture in the outermost regions \(POSEI\) and smaller Aegean islands \(SAI\)](#), 2024, s. 54.

¹⁶ Frankrikes högsta revisionsorgan, Cour des comptes, [Granskningsrapport om Posei](#), 2023.

¹⁷ Ibid.

50 Med beaktande av de begränsningar som omfattar de yttersta randområdena drar vi slutsatsen att Posei, tillsammans med betydande nationell finansiering, vilket bekräftats av de nationella myndigheterna och de stödmottagare som vi besökte, i allmänhet hjälper dessa områden att upprätthålla verksamheten inom de animalie- och vegetabiliesektorer som innebär diversifieringsmöjligheter. Det har överlag varit måttliga framsteg när det gäller en vidareutveckling av dessa sektorer, med en del avbräck inom särskilda sektorer och regioner (t.ex. färre nötkreatur i de franska yttersta randområdena, minskad odlingsareal för grönsaker på Madeira och minskad odlingsareal för frukt på Azorerna). Att man inte utnyttjar producentorganisationer mer begränsar sektorernas möjligheter till bättre struktur för att planera och saluföra produktionen, minska produktionskostnaderna och stabilisera producentpriserna.

Utmaningar när det gäller den framtida utvecklingen av de animalie- och vegetabiliesektorer som innebär diversifieringsmöjligheter

51 Kommissionen konstaterade¹⁸ att Poseiprogrammen innehöll begränsade åtgärder och incitament för en miljöomställning och inte i tillräcklig utsträckning tog itu med de yttersta randområdenas miljöutmaningar, såsom jorderosion och markförstöring, förlust av biologisk mångfald och vattenbrist. Kommissionen fastställde att främjandet av hållbara jordbruksmetoder är en aspekt som måste förbättras¹⁹. Det enda undantaget gällde incitament för ekologiskt jordbruk i Frankrikes och Portugals yttersta randområden samt banansektorn i Frankrikes yttersta randområden, där Poseistödet är villkorat av att en hållbar produktionsplan genomförs, i syfte att främja den agroekologiska omställningen av odlingssystemen.

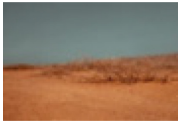
¹⁸ Europeiska kommissionen, [Evaluation support study of the EU support schemes for agriculture in the outermost regions \(POSEI\) and smaller Aegean islands \(SAI\)](#), 2024, s. 64.

¹⁹ Rapport från kommissionen till Europaparlamentet och rådet, [COM\(2021\) 765 final](#).

- 52** Med undantag för Azorerna har de olika Poseiprogrammen främst gett stöd till permanenta grödor som odlas i monokultur, utan hänsyn till diversifiering av grödor eller växelbruk²⁰. Permanenta grödor står för över 50 % av den totala jordbruksarealen på Réunion, Kanarieöarna och Mayotte, över 40 % på Martinique och Guadeloupe och över en tredjedel på Madeira. Den stora jordbruksarealen med permanenta grödor i de yttersta randområdena utgör utmaningar för markhälsan på grund av bristande diversifiering av grödor eller växelbruk, vilket kan påverka utvecklingen av jordbruksverksamheten på lång sikt.
- 53** I den [europeiska klimatriskbedömningen](#) uppskattas att alla EU:s yttersta randområden kommer att påverkas kraftigt av klimatförändringarna, genom fler högintensiva orkaner och mindre nederbörd i alla regioner utom Franska Guyana, där man förutser ökade variationer i nederbörden samt extrema nederbördshändelser. Dessa förändringar kommer att påverka jordbruket. I rapporten konstateras att EU:s politik, inbegripet Posei, beaktar de yttersta randområdenas behov och utmaningar, men man noterar att politiken inte specifikt är inriktad på klimatanpassning. Enligt de franska myndigheterna drabbades de franska yttersta randområdena av omkring två extrema klimathändelser per år under perioden 2011–2018. Under perioden 2019–2024 ökade siffran till fem extrema klimathändelser per år.
- 54** I fall av force majeure eller exceptionella omständigheter (som ska fastställas av medlemsstaterna) föreskrivs i artikel 29 i [genomförandeförordningen för Posei](#) fortsatt stöd till jordbrukare på grundval av den produktionsnivå som de skulle ha uppnått om händelsen i fråga inte hade inträffat. Kanarieöarna har utnyttjat detta stöd en gång, efter vulkanutbrottet på La Palma 2021, och Frankrike (Martinique) utnyttjade det 2020, 2021 och 2024 för att kompensera producenter för förluster efter långvarig torka. I [tabell 5](#) visas exempel på extrema väderhändelser som omfattas av exceptionellt stöd till jordbrukare i de yttersta randområdena.

²⁰ Europeiska kommissionen, [Evaluation support study of the EU support schemes for agriculture in the outermost regions \(POSEI\) and smaller Aegean islands \(SAI\)](#), 2024, s. 75.

Tabell 5 | Extrema väderhändelser 2023–2025 som omfattas av exceptionellt stöd till jordbrukare i de yttersta randområdena

	Cykloner	Guadeloupe (2023), Mayotte (2024), Réunion (2024 och 2025).
	Långvarig torka	Kanarieöarna och Mayotte (2023), Azorerna, Franska Guyana, Martinique, Réunion (2024).

Källa: Revisionsrätten, på grundval av uppgifter från de regionala myndigheterna.

55 Poseiprogrammen är inte inriktade på klimatanpassning i de yttersta randområdena, trots att dessa områden löper en allt större risk att drabbas av extrema väderhändelser. Skördeförsäkringar gör det möjligt för jordbrukarna att överföra risken för extrema väderhändelser till försäkringsgivare, men tillgången till försäkringar varierar avsevärt i de yttersta randområdena:

- Jordbrukarna på Kanarieöarna har tillgång till det spanska nationella försäkringssystemet. Alla bananproducenter är försäkrade.
- Portugal erbjuder EU-stöd till försäkringspremier genom sitt program för landsbygdsutveckling, men det utgör bara 0,4 % av budgeten för landsbygdsutveckling på Madeira och mindre än 0,05 % på Azorerna.
- Frankrikes yttersta randområden är undantagna från EU:s landsbygdsutvecklingsstöd för försäkringar, som endast gäller på det franska fastlandet. Jordbrukarna i Frankrikes yttersta randområden är i allmänhet inte försäkrade utan förlitar sig på stöd som ges efter extrema väderhändelser.

56 Utöver miljöutmaningarna står de yttersta randområdena också inför samhällsutmaningar som kan hota jordbrukssektorns långsiktiga utveckling. Liksom på fastlandet står de yttersta randområdena inför den demografiska utmaningen att jordbrukarna blir allt äldre. Till exempel var andelen jordbrukare som var över 55 år²¹

- 68 % på Madeira,
- 61 % på Kanarieöarna,
- 54 % på Guadeloupe respektive 58 % på Martinique.

På Kanarieöarna och i Frankrikes yttersta randområden ges ytterligare Poseistöd till unga jordbrukare. Stöd till unga jordbrukare ges huvudsakligen inom ramen för programmen för landsbygdsutveckling. Det handlar om relativt små belopp i de franska och portugisiska yttersta randområdena (mindre än 4 % av budgeten i de franska yttersta randområdena, 1 % på Madeira och 3 % på Azorerna). På Kanarieöarna var andelen 11 %.

57 Poseistödet är i allmänhet kopplat till produktionen, vilket innebär att ju mer jordbrukarna producerar, desto större är stödet. Detta gynnar de stora producenterna framför småbrukare som har högre produktionskostnader per enhet och saknar stordriftsfördelar. Tak för stödet eller gradvis minskande stöd är mycket ovanligt i Poseiåtgärderna:

- I Frankrikes yttersta randområden identifierade vi en åtgärd för diversifiering inom animaliesektorn som ger en högre stödnivå för den första kvantiteten och en annan åtgärd som avser romproduktion där stödet begränsas över en viss kvantitet.
- Azorerna har tidigare undantagit de första producerade tonnen eller de första hektaren per stödmottagare från stödtaket för tre åtgärder, men på senare år har detta inte tillämpats.
- På Madeira får jordbrukare ett gradvis minskande stöd. De får ett fast belopp på 400 euro för arealer under 0,5 hektar och 700 euro för arealer över 0,5 hektar (en jordbrukare med 0,1 hektar får således 400 euro medan en jordbrukare med 2 hektar får 700 euro).

²¹ Eurostat, [senast tillgängliga uppgifter 2020](#).

- 58** När det gäller jordbrukets långsiktiga utveckling i de yttersta randområdena konstaterade vi att Posei främst är inriktat på ekonomisk hållbarhet och ger få incitament att hantera miljömässig och social hållbarhet. Den stora jordbruksarealen med permanenta grödor i de yttersta randområdena innebär betydande utmaningar för markhälsan på grund av bristande diversifiering av grödor eller växelbruk. Poseiprogrammen är inte inriktade på klimatanpassning i de yttersta randområdena, trots att dessa områden löper en allt större risk att drabbas av extrema väderhändelser. De yttersta randområdena står också inför den demografiska utmaningen att jordbrukarna blir allt äldre. Dessa problem hotar den långsiktiga utvecklingen av jordbrukssektorerna i dessa områden.

Stödet till import av nödvändiga produkter kompenserar delvis för de yttersta randområdenas avsides läge, men det finns brister i efterlevnadskontrollerna

- 59** Ett annat mål med Posei är att garantera försörjningen av nödvändiga produkter till de yttersta randområdena genom att minska de merkostnader som beror på deras avsides läge, utan att det påverkar den lokala produktionen negativt. Vi förväntade oss att Poseistödet skulle minska dessa merkostnader och att de fördelar som blev resultatet faktiskt skulle komma slutanvändarna till godo.
- 60** Vi undersökte täckningsgraderna för försörjningen av nödvändiga produkter och i vilken utsträckning merkostnader på grund av ett avsides läge täcks av Poseis särskilda försörjningsordning. Vi bedömde också om den lokala produktionen kunde påverkas negativt av importstödet genom den särskilda försörjningsordningen, och vi granskade hur regionerna kontrollerar att stödets fördelar kommer slutanvändarna till godo.
- 61** De särskilda försörjningsförordningarna ger ekonomiskt stöd till importörer för att garantera försörjningen av nödvändiga jordbruksprodukter till de yttersta randområdena och kompensera för deras avsides läge och ökaraktär. Stödet från de särskilda försörjningsordningarna uppgår till totalt 107 miljoner euro per år och utgör omkring 16 % av Poseis totala budget. Av [tabell 6](#) framgår att Frankrikes yttersta randområden samt Azorerna och Kanarieöarna anslår större delen av sina budgetar till import av produkter för djurfoder – vilket stöder utvecklingen av djurhållningssektorn, medan Madeiras särskilda försörjningsordning är inriktad på import av livsmedel. 55 % av stödet från den särskilda försörjningsordningen avser import av djurfoder.

Tabell 6 | Särskilda försörjningsordningar som främst ger stöd till djurfoder, 2023

Yttersta randområden	Särskild försörjningsordning för djurfoder (miljoner euro)	Andel av de totala särskilda försörjningsordningarna
Frankrikes yttersta randområden	23,8	93 %
Kanarieöarna	27,5	51 %
Azorerna	5,1	82 %
Madeira	2,7	25 %

Källa: De årliga genomföranderapporterna för 2023 om Posei.

- 62** De särskilda försörjningsområdena har i viss mån minskat merkostnaderna för import av nödvändiga produkter till de yttersta randområdena på grund av deras avsidets läge och ökaraktär. I Frankrikes yttersta randområden täcker den särskilda försörjningsordningen 48 % av merkostnaderna för import för företag som producerar djurfoder. Den totala täckningsgraden för försörjningen av nödvändiga produkter ligger fortsatt under 40 %. På Madeira ligger täckningsgraden för merkostnaderna mellan 15 % och 141 %, med överkompensation för vissa produkter, som olja, nötkött och ris. Azorernas särskilda försörjningsordning täckte 57 % av merkostnaderna för spannmål för produktion av djurfoder under 2023, men täckningen har minskat med tiden eftersom budgeten har varit oförändrad samtidigt som transportkostnaderna har ökat.
- 63** På grund av den särskilda försörjningsordningen är priserna på de flesta produkter avsedda som livsmedel på Madeira och på vissa produkter på Kanarieöarna (t.ex. socker) lägre än på det europeiska fastlandet. Men djurfoder var fortfarande dyrare i båda regionerna. Detta gäller även Frankrikes yttersta randområden, trots att 93 % av den särskilda försörjningsordningen anslås till djurfoder ([tabell 6](#)). På Azorerna är dock djurfoder billigare än på fastlandet. Vi drar därför slutsatsen att Poseistödet inom ramen för den särskilda försörjningsordningen endast delvis kompenserar för merkostnaderna på grund av de yttersta randområdenas avsidets läge. Och trots att den särskilda försörjningsordningen i hög grad stöder djurhållningssektorn i de franska yttersta randområdena har djurbesättningarna blivit mindre (se punkt [45](#)).

- 64** I allmänhet fann vi inte att den import som fick stöd av den särskilda försörjningsordningen påverkade den lokala produktionen negativt. När det förelåg en potentiell konflikt riktades de importerade produkterna till en annan marknad än de produkter som levererades av lokala producenter. Importen var i allmänhet motiverad av de lokala produktionsbegränsningarna. Men det är relevant att lyfta fram det betydande beroendet av vissa produkter, till exempel djurfoder på Kanarieöarna eller nötkött och griskött på Madeira.
- 65** I artikel 13 i [Poseiförordningen](#) anges att effekterna av de ekonomiska fördelarna med särskilda försörjningsordningar ska komma slutanvändaren till godo. I artikel 6 i [tillämpningsförförordningen för Posei](#) föreskrivs att de behöriga myndigheterna ska "vidta alla lämpliga åtgärder för att kontrollera att förmånen faktiskt kommer slutanvändaren till godo" och att de får använda de marginaler och priser som tillämpas av de olika berörda aktörerna. I [lagstiftningsförslaget för perioden efter 2027](#) har kommissionen inte tagit med kravet på att förmåner från den särskilda försörjningsordningen ska komma slutanvändaren till godo.
- 66** För att göra detta bedömer medlemsstaterna om de marginaler som uppnås av mottagarna av särskilda försörjningsordningar är "rimliga". I avsaknad av EU-riktlinjer har varje medlemsstat fastställt sin egen metod. I [tabell 7](#) beskrivs de olika metoderna för denna bedömning, och i [ruta 4](#) visas skillnaderna i resultaten av bedömningarna, vilket i slutändan leder till att stödmottagarna behandlas olika.
- 67** För en granskad mottagare av stöd från en särskild försörjningsordning på Kanarieöarna konstaterade vi att en produkt hade en bruttomarginal på 56 % 2023, vilket väcker frågor om huruvida fördelarna med stödet kom slutanvändarna till godo för denna produkt. De behöriga myndigheterna kontrollerade inte denna stödmottagare. Och för alla stödmottagare i vårt urval som kontrollerades drog myndigheterna ändå slutsatsen att det inte fanns några bevis för att fördelarna med den särskilda försörjningsordningen inte kom slutanvändarna till godo.

Tabell 7 | Skillnader i bedömningen för att kontrollera om fördelarna har kommit slutanvändarna till godo

Medlemsstat			
Huvudsaklig metod som använts vid bedömningen	● Marginalen för den produkt som får stöd är inte högre än stödmottagarens totala marginal. ● Marginalen är inte högre än för produkter som inte får stöd.	● Jämförelse med stödmottagarens totala marginal och tidigare marginaler. ● Jämförelse med marginaler på det spanska fastlandet och med referenspriser.	● Prisjämförelser med referenspriser och liknande företags priser. ● Jämförelse mellan faktiska marginaler och deklarerade marginaler (Madeira).

Källa: Revisionsrätten, på grundval av officiella dokument och kontrollrapporter för vårt urval av stödmottagare.

Ruta 4

Exempel på inkonsekvenser vid bedömningen av om den ekonomiska fördelen med särskilda försörjningsordningar kommer slutanvändarna till godo

På Madeira framgick det av rapporten om en kontroll av en stödmottagare i vårt urval att marginalen för en produkt var 40 %. Trots att detta var högre än marginalen för de andra produkterna ansåg myndigheterna att det var rimligt och rapporterade inga problem.

I Frankrikes yttersta randområden visade två av fem kontroller i vårt urval på marginaler för vissa produkter som översteg det berörda företags genomsnittliga marginal, vilket ledde till två återkrav och ett överklagande från en stödmottagare. De franska myndigheterna bedömde att den ekonomiska fördelen med den särskilda försörjningsordningen i dessa fall **inte** hade kommit slutanvändarna till godo.

- 68** Utöver avsaknaden av enhetliga riktlinjer och regler för att bedöma om fördelarna kommer slutanvändaren till godo bidrar flera andra faktorer till att denna bedömning är svår att göra. Dessa faktorer omfattar begränsningar i bokföringen från vissa stödmottagare, brist på jämförbara uppgifter, avsaknad av ett standardiserat system för registrering av produkter som bearbetas, marknadsprisvolatilitet, skillnader i vinstmarginaler baserade på de slutprodukter (råvaror eller bearbetade produkter) som säljs. När kommissionen granskade den särskilda försörjningsordningen fann man att det franska kontrollsystemet var det mest omfattande (med kontroller på plats hos stödmottagarna).
- 69** Totalt sett stöder särskilda försörjningsordningar främst import av djurfoder och, i mindre utsträckning, försörjningen av produkter som är avsedda att användas som livsmedel. Stödet gör det möjligt att delvis täcka de merkostnader som uppstår på grund av det avsidets läget. I avsaknad av en enhetlig metod för att bedöma om fördelarna med de särskilda försörjningsordningarna kommer slutanvändarna till godo noterar vi att användningen av olika strategier i olika regioner leder till att stödmottagarna inte behandlas lika.

Denna rapport antogs av revisionsrättens avdelning I, med ledamoten Joëlle Elvinger som ordförande, vid dess sammanträde i Luxemburg den 10 december 2025.

För revisionsrätten

Tony Murphy
ordförande

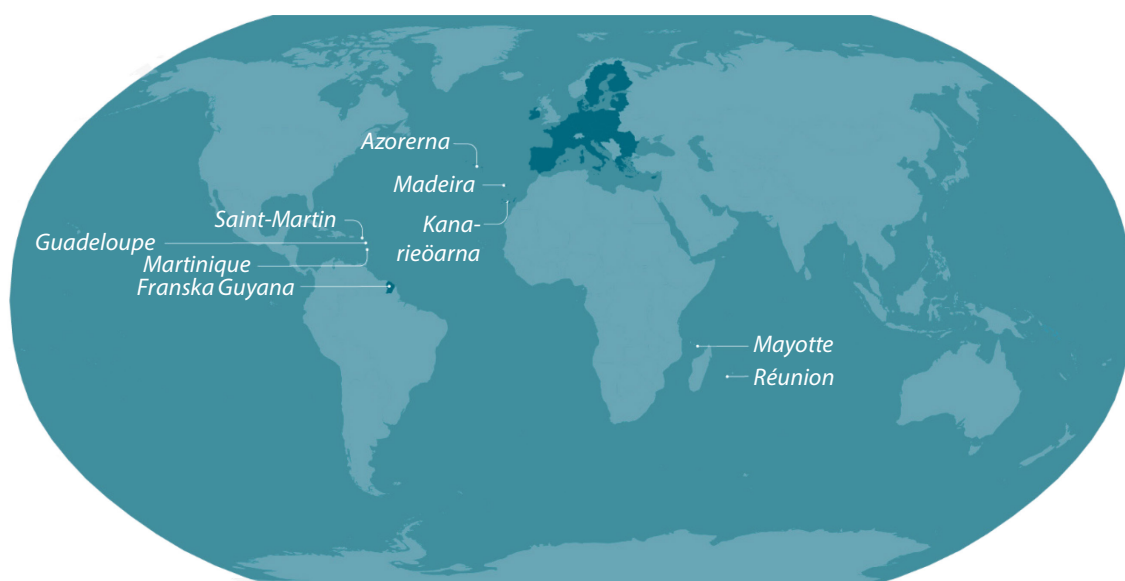
Bilagor

Bilaga I – Om revisionen

EU:s finansieringssystem för de yttersta randområdena

- 01** EU-finansieringsinstrumentet Posei (särskilt program för vissa regioner beroende på dessa regioners avses läge och ökaraktär) har inrättats för att stödja jordbruket i EU:s yttersta randområden. Det inrättades 1991 för de franska yttersta randområdena (Guadeloupe, Martinique, Franska Guyana, Réunion, Saint-Martin och sedan 2014, Mayotte) och infördes 1992 för Kanarieöarna (Spanien) och Azorerna och Madeira (Portugal)¹ – se [figur 1](#).

Figur 1 | EU:s yttersta randområden

Källa: Revisionsrätten.

¹ Rådets förordningar (EEG) nr 3763/91, (EEG) nr 1600/92 och (EEG) nr 1601/92.

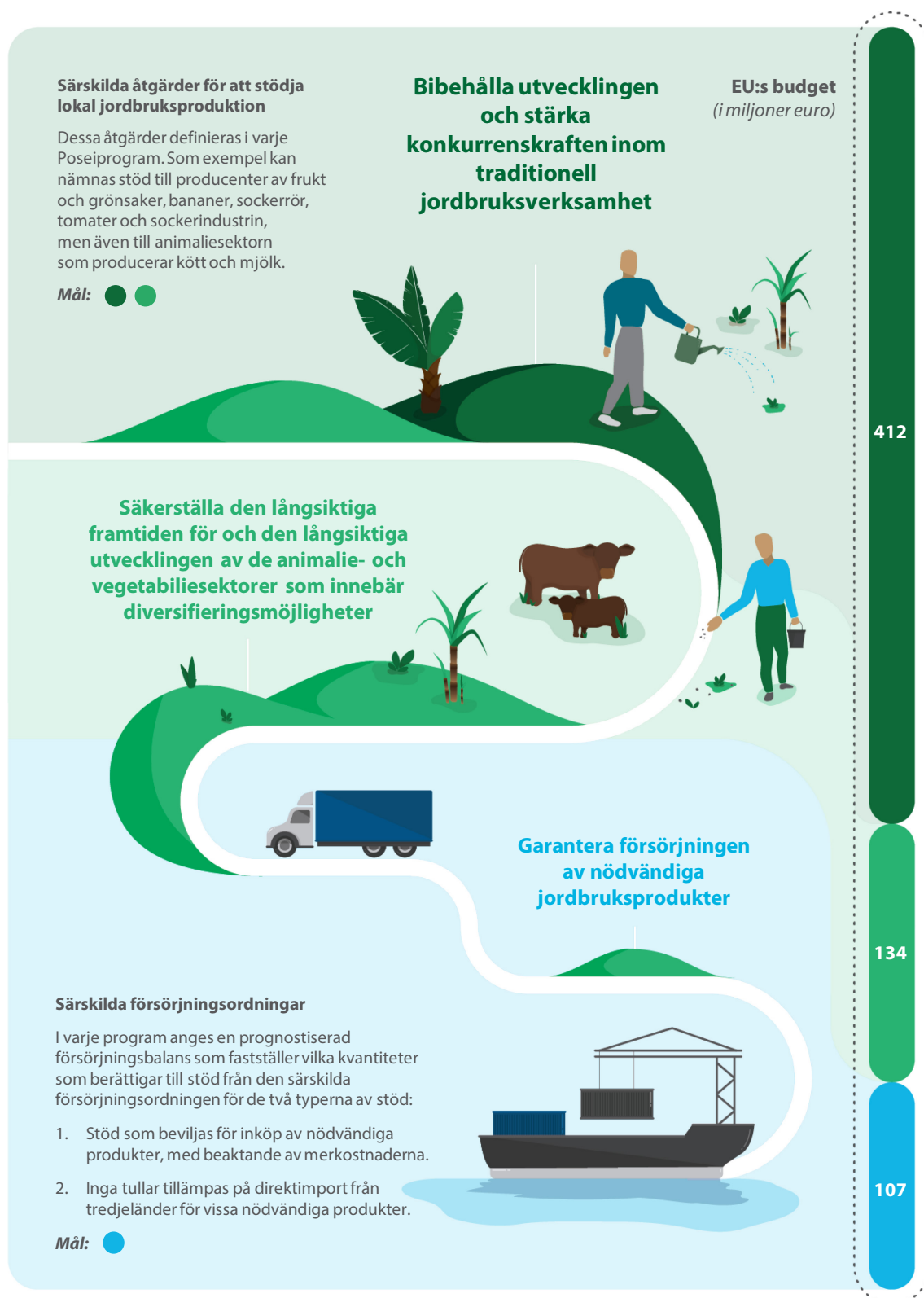
02 I EU:s rättsliga ram² bekräftas de yttersta randområdenas begränsningar, nämligen deras ”avlägsna belägenhet, ökaraktär, ringa storlek, besvärliga terräng- och klimatförhållanden och ekonomiska beroende av ett fåtal produkter”, vilket påverkar deras utveckling negativt. Där föreskrivs särskilda åtgärder inom jordbruk, fiske, sammanhållning, statligt stöd och beskattning som syftar till att åtgärda dessa begränsningar.

03 Poseiprogrammet genomgick successiva reformer 2001, 2006 och 2013. I [förordning \(EU\) nr 228/2013 \(Poseiförordningen\)](#), som ersatte [rådets förordning \(EG\) nr 247/2006](#), fastställs särskilda åtgärder för jordbruket i EU:s yttersta randområden. Tre mål fastställs med två typer av åtgärder till stöd för att uppnå dem ([figur 2](#)):

- Åtgärder för att stödja lokal jordbruksproduktion. Dessa åtgärder syftar till att upprätthålla utvecklingen och stärka konkurrenskraften för traditionella verksamheter i de yttersta randområdena, men också till att utveckla diversifieringen av boskap och grödor.
- Åtgärder inom ramen för särskilda försörjningsordningar för att garantera försörjningen av nödvändiga jordbruksprodukter till de yttersta randområdena. Produkterna och vilka kvantiteter som varje medlemsstats yttersta randområde behöver importera från EU samt stödbeloppet anges i en prognostiserad försörjningsbalans i Poseiprogrammet.

² Fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget), artikel 349.

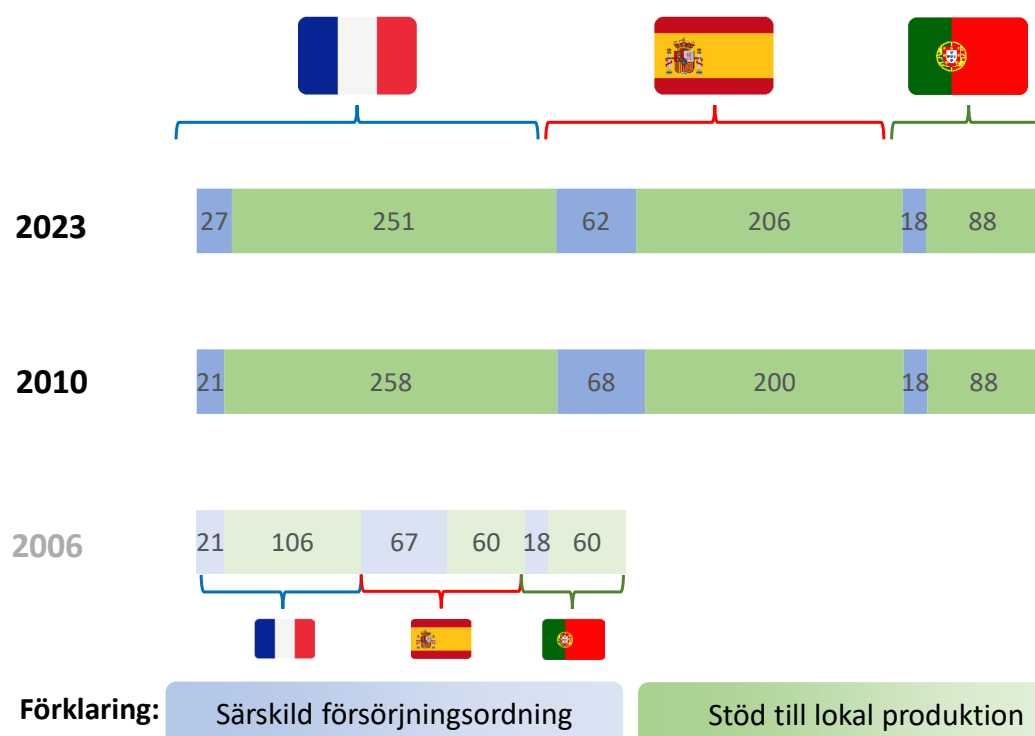
Figur 2 | Poseis mål, åtgärder och årliga EU-budget (2023)

Källa: Revisionsrätten, på grundval av [förordning \(EU\) nr 228/2013](#) och genomföranderapporter från nationella myndigheter.

04 Poseiförordningen har i stort sett varit oförändrad de senaste tolv åren. EU:s Poseibudget har också varit relativt oförändrad sedan 2010³. Programmet ändrades avsevärt under 2007, då banansektorn införlivades i Posei. Det innebar att programmets budget ökade med 86 %, från 332 miljoner euro till 619 miljoner euro, när stödet till banansektorn överfördes från en annan fond. Sedan 2010 har den totala Poseibudgeten uppgått till omkring 653 miljoner euro – se [figur 3](#).

Figur 3 | EU:s Poseibudget (miljoner euro)

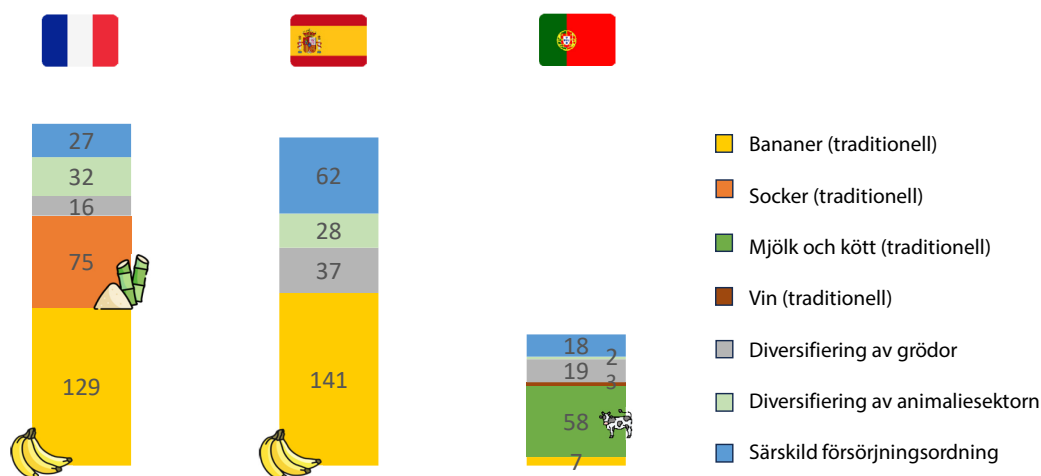

Källa: Årliga genomföranderapporter och Poseiprogrammen, kommissionens rapporter om genomförandet av Posei (2016 och 2021).

³ Europeiska kommissionens rapporter om genomförandet av Posei (2016 och 2021), nationella/regionala genomföranderapporter om Posei för 2023 samt programmen 2024.

- 05** Kommissionens förslag till den gemensamma jordbrukspolitiken efter 2027⁴ upphäver den nuvarande lagstiftningen om Posei. Där föreslås att EU:s stöd till jordbruket i de yttersta randområdena inte ska öronmärkas utan att det ska integreras i EU-politiken för dessa regioner. Målet med stödet till importerade jordbruksprodukter föreslås förbli oförändrat. Målet att stärka den traditionella verksamhetens konkurrenskraft föreslås bli en del av ett övergripande mål som är inriktat på att säkerställa den långsiktiga framtiden för och den långsiktiga utvecklingen av lokal produktion, fiske och vattenbruk. Ett uttryckligt fokus på livsmedelstrygghet och självförsörjning har lagts till.
- 06** Större delen av budgeten för åtgärder till stöd för lokal produktion har gått till regionernas traditionella verksamhet (*figur 4*).

Figur 4 | Fördelning av EU:s Poseibudget (i miljoner euro) 2023

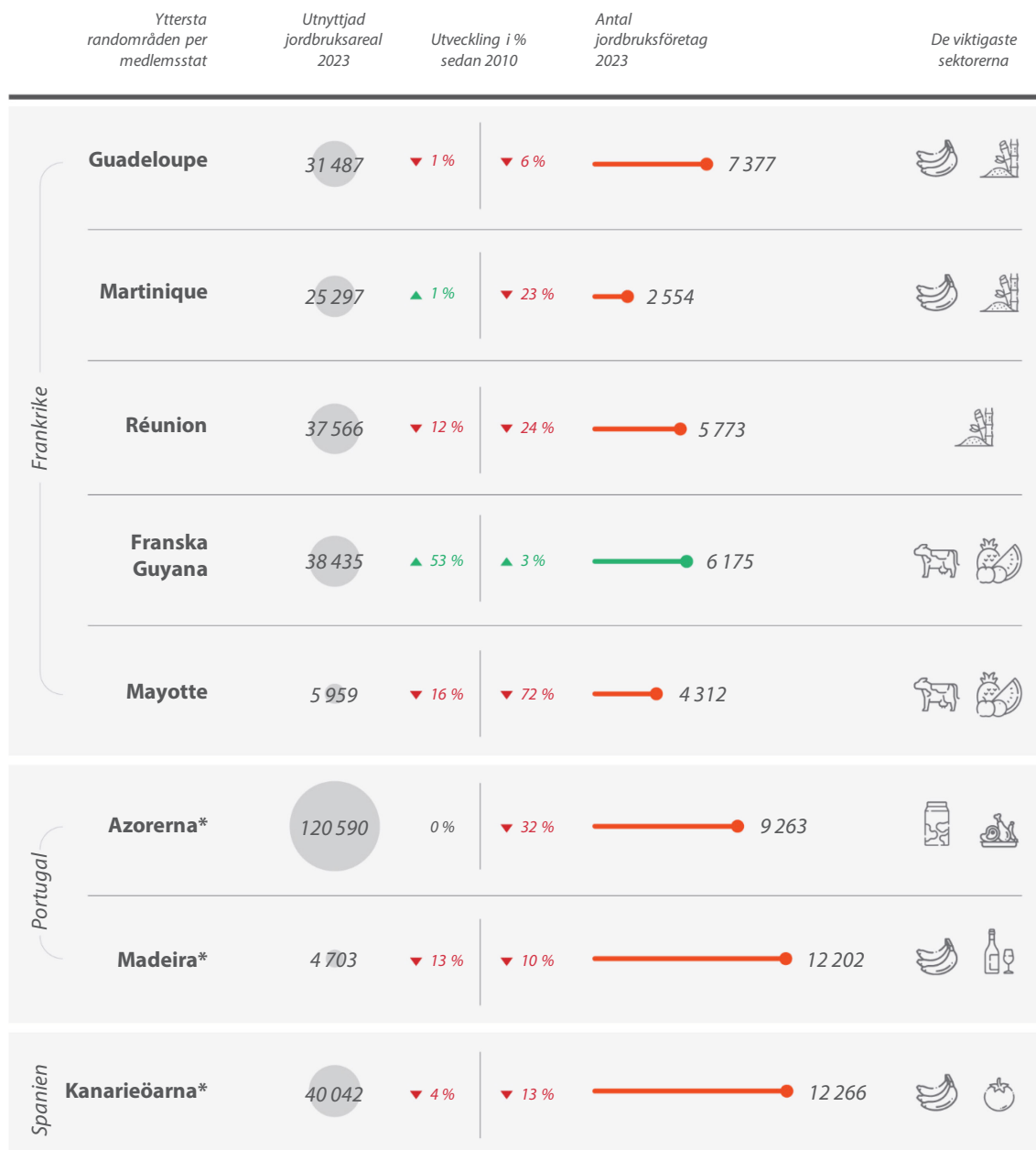

Källa: Revisionsrätten, på grundval av årliga genomföranderapporter och Poseiprogram.

⁴ COM(2025) 560 final, COM(2025) 565 final, COM(2025) 553 final.

07 **Figur 5** visar hur den totala jordbruksarealen och antalet jordbruksföretag i de yttersta randområdena har minskat sedan 2010.

Figur 5 | Utvecklingen för jordbruksarealen och jordbruksföretagen i de yttersta randområdena från 2010 till 2023

*Uppgifter från 2009.

Anm.: För Kanarieöarna använde vi odlad areal och inte utnyttjad jordbruksareal.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av den årliga genomföranderapporten för Frankrike och jordbruksstatistik för 2024 för Mayotte, Instituto Nacional de Estatística de Portugal, Serviço Regional de Estatística dos Açores, [Direção Regional de Estatística da Madeira](#) och Canarias Instituto Canario de Estadística.

- 08** Posei är en viktig inkomstkälla för att bevara jordbruksverksamheten i dessa regioner, och för vissa jordbrukare motsvarar stödet en stor andel av deras omsättning från jordbruksverksamheten. Stödets betydelse varierar mellan olika sektorer och beroende på jordbruksföretagens storlek.
- 09** Som [kommissionen har rapporterat](#) motsvarade direktstödet till kommersiella jordbruk i EU-27 under 2022 inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken i genomsnitt 19 % av dessa jordbruks inkomster. Poseistödets andel av jordbruksinkomsterna (som motsvarar direktstöd) är betydligt högre i Frankrikes och Portugals yttersta randområden, men lägre på Kanarieöarna ([tabell 1](#)).

Tabell 1 | Poseistöd som andel av jordbruksföretagens jordbruksinkomster (uppgifter från 2022)

Medlemsstat	Yttersta randområde	Poseistöd (euro)	Jordbruksinkomster (euro)	Poseistöd i % av jordbruksinkomsterna
	Guadeloupe	27 570	28 530	97 %
	Réunion	25 499	48 839	52 %
	Azorerna och Madeira	8 570	33 235	26 %
	Kanarieöarna	19 639	120 952	16 %

Källa: Europeiska kommissionens [offentliga databas för informationssystemet för jordbruksföretagens redovisningsuppgifter \(ISJR\)](#) Uppgifter för Martinique, Mayotte och Franska Guyana är inte allmänt tillgängliga/finns inte i ISJR-databasen.

- 10** Jordbruksföretagens genomsnittliga storlek i de yttersta randområdena är betydligt mindre än på det europeiska fastlandet ([tabell 2](#)).

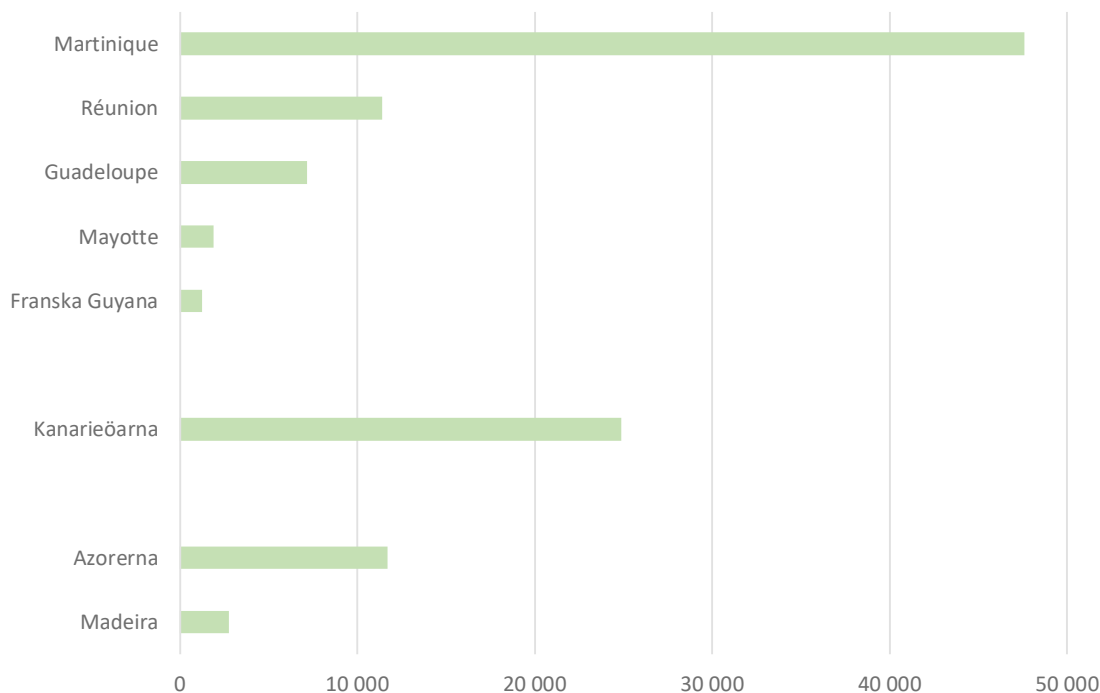
Tabell 2 | Medelstorlek på jordbruksföretagen i de yttersta randområdena jämfört med motsvarande medlemsstat (i hektar)

Medlemsstat	Medelstorlek på jordbruksföretag	Yttersta randområde	Medelstorlek på jordbruksföretag i hektar
	70	Martinique	9,9
		Réunion	6,6
		Franska Guyana	6,2
		Guadeloupe	4,3
		Mayotte	1,4
	26	Kanarieöarna	3,3
	15	Azorerna	12,5
		Madeira	0,4

Källa: Revisionsrätten, på grundval av årlig genomföranderapport för 2023 om Posei och jordbruksräkningen 2020.

- 11** Franska Guyana har den största jordbruksarealen på 38 435 hektar och får det minsta stödet. I [figur 6](#) visas skillnaderna mellan de yttersta randområdena. Det genomsnittliga Poseistödet per jordbruksföretag varierar från mellan 1 200 och 2 700 euro i Franska Guyana, på Mayotte och på Madeira, till nästan 25 000 euro på Kanarieöarna och över 47 000 euro på Martinique.

Figur 6 | Poseistöd per jordbruksföretag, i euro

Anm.: I dessa siffror ingår inte stöd till sockerindustrin.

Källa: Revisionsrätten, på grundval av årliga genomföranderapporter 2023.

Viktiga roller och ansvarsområden

- 12** Våra revisionsobjekt var kommissionens generaldirektorat för jordbruk och landsbygdsutveckling (GD Jordbruk och landsbygdsutveckling) och de tre berörda medlemsstaterna, som gemensamt förvaltar Poseiprogrammet (delad förvaltning). Medlemsstaterna (Frankrike, Portugal och Spanien) ansvarar för att utforma, genomföra och övervaka sina årliga Poseiprogram. Varje medlemsstat lämnar också in en årlig rapport om genomförandet av sitt program till kommissionen.

- 13** De årliga genomföranderapporterna ger en heltäckande översikt över situationen inom jordbrukssektorn i de yttersta randområdena, genomförandet av deras budgetar och resultaten av Poseiåtgärderna. De omfattar indikatorer⁵ som ger användbar och jämförbar information om till exempel täckningsgraden för de särskilda försörjningsordningarna i de yttersta randområdena, priser jämfört med priserna på det europeiska fastlandet, förändringar i jordbruksareal, djurbesättningar, kvantiteter av de viktigaste jordbruksprodukterna och sysselsättning inom jordbrukssektorn. I de årliga genomföranderapporterna övervakas också framstegen mot de mål som fastställts för de enskilda åtgärderna till stöd för lokal produktion.
- 14** Kommissionen ansvarar för att utarbeta och se över relevanta lagstiftningsförslag och utarbeta regler för genomförandet av Posei. Kommissionen godkände de program som medlemsstaterna lämnade in 2006, liksom de årliga översynerna av dem, och övervakar också genomförandet av programmen. Utformningen och förvaltningen av programmen är mycket decentraliserade i Spaniens och Portugals yttersta randområden, medan Frankrikes yttersta randområden är mer beroende av den centrala förvaltningen.
- 15** Vart femte år utarbetar kommissionen en allmän rapport om genomförandet av Poseiprogrammet. Den senaste rapporten offentliggjordes 2021 och i den drogs följande slutsatser:
- Posei var relativt ändamålsenligt när det gällde att uppnå målet att garantera försörjningen av produkter som är nödvändiga som livsmedel eller för bearbetning som insatsvaror i jordbruket.
 - Åtgärder inom särskilda försörjningsordningar och åtgärder för att stödja lokal jordbruksproduktion hade genomförts på ett enhetligt sätt utan att den lokala produktionen eller dess tillväxt hade påverkats negativt.
 - Åtgärder för att stödja lokal jordbruksproduktion hade varit relativt ändamålsenliga när det gällde att säkerställa den långsiktiga framtiden för och den långsiktiga utvecklingen av de animalie- och vegetabiliesektorer som innebär diversifieringsmöjligheter, men mindre ändamålsenliga inom de traditionella sektorerna för grödor, där produktionen minskade i de flesta delsektorerna.

⁵ [Genomförandeförordning nr 180/2014](#), bilaga VIII.

Revisionsmål, revisionens inriktning och omfattning samt revisionsmetod

16 Syftet med revisionen var att bedöma om Posei har varit ändamålsenligt när det gäller att hantera de yttersta randområdenas särskilda behov och begränsningar i jordbrukssektorn och därmed bidra till att programmets tre mål uppnås (*figur 2*). Vi undersökte framför allt om programmet

- bidrog till att stärka konkurrenskraften i de traditionella sektorerna i de yttersta randområdena (t.ex. bananer, sockerrör, tomater och mjölk),
- säkerställde den långsiktiga framtiden för och den långsiktiga utvecklingen av jordbrukssektorn,
- var ändamålsenligt när det gällde att garantera försörjningen av nödvändiga jordbruksprodukter.

17 Revisionen omfattade bedömningen av Poseiprogrammen i de tre medlemsstaterna under perioden 2019–2023 och inriktades på ett urval av 98 utbetalningar för 2023. Saint-Martin ingick inte i revisionens omfattning på grund av sin ringa storlek. Urvalet fastställdes för att säkerställa en bred täckning av de olika yttersta randområdena, åtgärder och mål samt transaktioner av varierande storlek och betydelse. Från detta urval av utbetalningar valde vi ut 25 stödmottagare för besök på plats enligt samma kriterier som ovan. Vår revisionsmetod bestod av en kombination av dokumentgranskning, dataanalys och fältarbete. Av *figur 7* framgår det hur vi inhämtade bevis för våra iakttagelser.

Figur 7 | Vår revisionsmetod: utfört arbete

Granskning av relevanta dokument, inbegripet strategiska dokument, lagstiftningsdokument, policydokument och projektdokument, uppgifter och rapporter om prestationer och statistik, övervaknings- och genomföranderapporter, granskningsrapporter eller rapporter från andra berörda parter.

Intervjuer med personal vid två av kommissionens generaldirektorat (GD Jordbruk och landsbygdsutveckling och GD Handel), relevanta nationella och regionala myndigheter, berörda parter och utvalda stödmottagare.

Besök på plats hos 25 stödmottagare på Guadeloupe, Martinique, Franska Guyana, Azorerna och Kanarieöarna för att bedöma hur ändamålsenligt Poseistödet är för deras verksamhet.

Prisanalys av jordbruksprodukter i de yttersta randområdena och riktmärkning mot priserna på fastlandet.

Skrivbordsgranskning och analys av ett urval av 98 transaktioner för att bedöma deras bidrag till uppnåendet av Poseimål.

Källa: Revisionsrätten.

Förkortningar

Förkortning	Definition/förklaring
GJP	den gemensamma jordbrukspolitiken
Posei	särskilt program för vissa regioner beroende på dessa regioners avsides läge och ökaraktär

Ordförklaringar

Term	Definition/förklaring
cirkulär ekonomi	ett ekonomiskt system som bygger på återanvändning, delning, reparation, renovering, återtillverkning och materialåtervinning för att minimera resursanvändning, avfall och utsläpp, särskilt genom hur produkter och produktionsprocesser utformas.
gradvis minskande stöd	stöd som gradvis minskas på grundval av odlad areal eller producerad kvantitet.
knölar	familj av växter vars rötter eller stammar kan ätas (t.ex. potatis, jams, maniok).
landsbygdsutveckling	en del av den gemensamma jordbrukspolitiken som syftar till att stärka landsbygdsregionernas sociala, miljömässiga och ekonomiska hållbarhet.
Posei	system som ger stöd till jordbruket i EU:s yttersta randområden eftersom de är avskides belägna, är av ökaraktär eller har ett besvärligt klimat.
pris i lossningshamnen	priset på varor vid den första ankomsthamnen till EU före lossning.
producentorganisationer	kooperativ eller andra organ som hjälper jordbrukarna att minska kostnaderna genom samarbete när de bearbetar och saluför sina produkter.
referenskvantitet	avser i denna rapport en siffra som bygger på historiska uppgifter och som används för att beräkna stöd (Poseistöd).
tillämpning av övre gräns	övre gräns för det stöd en jordbrukare kan få.

Kommissionens svar

<https://www.eca.europa.eu/sv/publications/sr-2026-03>.

Tidslinje

<https://www.eca.europa.eu/sv/publications/sr-2026-03>.

Vi som arbetat med revisionen

I våra särskilda rapporter redovisar vi resultatet av våra revisioner av EU:s politik och program eller av förvaltningsteman som är kopplade till specifika budgetområden. För att uppnå så stor effekt som möjligt väljer vi ut och utformar granskningsuppgifterna med hänsyn till riskerna när det gäller prestation eller regelefterlevnad, storleken på de aktuella intäkterna eller utgifterna, framtida utveckling och politiskt intresse och allmänintresse.

Denna effektivitetsrevision utfördes av revisionsrättens avdelning I – Hållbar användning av naturresurser, där ledamoten Joëlle Elvinger är ordförande. Revisionen leddes av ledamoten Klaus-Heiner Lehne med stöd av Thomas Arntz (kanslichef), Marc-Oliver Heidkamp (attaché), Ramona Bortnowschi (förstachef), Céline Ollier (uppgiftsansvarig), Xavier Ignasi Farrero Gonzalez (biträdande uppgiftsansvarig), Paulo Faria (revisor) och Paula Sanz Alba (praktikant). Michael Pyper gav språkligt stöd. Dunja Weibel bidrog med grafiskt stöd.

Från vänster: Paulo Faria, Dunja Weibel, Paula Sanz Alba, Marc-Oliver Heidkamp, Klaus-Heiner Lehne, Thomas Arntz, Céline Ollier, Michael Pyper, Xavier Ignasi Farrero Gonzalez och Ramona Bortnowschi.

UPPHOVSRÄTT

© Europeiska unionen, 2026

Europeiska revisionsrättens policy för vidareutnyttjande fastställs i [beslut nr 6-2019](#) om revisionsrättens policy för öppna data och vidareutnyttjande av handlingar.

Om inget annat anges (t.ex. i enskilda meddelanden om upphovsrätt) omfattas revisionsrättens innehåll som ägs av EU av den internationella [licensen Creative Commons Erkännande 4.0 Internationell \(CC BY 4.0\)](#). Det innebär att vidareutnyttjande är tillåtet under förutsättning att ursprunget anges korrekt och att det framgår om ändringar har gjorts. Om du vidareutnyttjar revisionsrättens innehåll får du inte förvansa den ursprungliga innebörden eller det ursprungliga budskapet. Revisionsrätten ansvarar inte för eventuella konsekvenser av vidareutnyttjandet.

När enskilda privatpersoner kan identifieras i ett specifikt sammanhang, exempelvis på bilder av revisionsrättens personal, eller om verk av tredje part används, måste ytterligare tillstånd inhämtas.

Om ett sådant tillstånd beviljas upphävs och ersätts det allmänna godkännande som nämns ovan, och eventuella begränsningar av materialets användning måste tydligt anges.

För användning eller återgivning av innehåll som inte ägs av EU kan tillstånd behöva inhämtas direkt från upphovsrättsinnehavarna.

Omslagsfoto: © Europeiska unionen, källa: Revisionsrätten.

Figurerna 1, 2, 3, 6 och tabellerna 2, 3, 4, 7 samt figurerna 3, 4, 5, 7 och tabellerna 1 och 2 i bilaga I – ikonerna har tagits fram med hjälp av resurser från [FlatIcon.com](#). © Freepik Company S.L. Alla rättigheter förbehålls.

Fotona i tabell 5: (a) © Shutterstock, (b) © Luis Quintero/Pexels.

Programvara eller handlingar som omfattas av immateriella rättigheter, till exempel patent, varumärkesskydd, mönsterskydd samt upphovsrätt till logotyper eller namn, omfattas inte av revisionsrättens policy för vidareutnyttjande.

EU-institutionernas webbplatser inom domänen europa.eu innehåller länkar till webbplatser utanför den domänen. Eftersom revisionsrätten inte har någon kontroll över dem uppmanas du att ta reda på vilken integritets- och upphovsrättspolicy de tillämpar.

Användning av revisionsrättens logotyp

Revisionsrättens logotyp får inte användas utan revisionsrättens förhandsgodkännande.

HTML	ISBN 978-92-849-6188-7	ISSN 1977-5830	doi:10.2865/0260171	QJ-01-25-060-SV-Q
PDF	ISBN 978-92-849-6189-4	ISSN 1977-5830	doi:10.2865/9616851	QJ-01-25-060-SV-N

SÅ HÄNVISAR DU

Europeiska revisionsrätten, [särskild rapport 03/2026](#) Särskilda åtgärder för att stödja jordbruket i EU:s yttersta randområden: bidrar till jordbrukets konkurrenskraft, men den långsiktiga utvecklingen är osäker, Europeiska unionens publikationsbyrå, 2026.

Sedan 1990 har EU haft en särskild fond till stöd för jordbruket i unionens yttersta områden, som också syftar till att garantera försörjningen av nödvändiga jordbruksprodukter. Vi bedömde om fonden har hanterat de yttersta randområdenas behov och begränsningar. Vi konstaterade att fonden bidrog till att upprätthålla konkurrenskraften i ett antal traditionella sektorer och att den stödde diversifieringen av jordbruket, om än med blygsamma resultat, samtidigt som överväganden som rör hållbarhet inte beaktades. Slutligen konstaterade vi att fonden delvis kompenserade för ytterligare importkostnader, men det var svårt att bedöma om dessa fördelar kom slutanvändarna till godo. Vi rekommenderar att man på nytt ser över stöd till den traditionella jordbruksverksamheten, stärker diversifieringen inom animalie- och vegetabiliesektorerna och förbättrar bedömningen av om fördelarna med importstödet når slutanvändarna.

Revisionsrättens särskilda rapport i enlighet med artikel 287.4 andra stycket i EUF-fördraget.

EUROPEISKA
REVISIONSRÄTTEN

Europeiska unionens
publikationsbyrå

EUROPEISKA REVISIONSRÄTTEN
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUXEMBURG

Tfn +352 4398-1

Frågor: eca.europa.eu/sv/contact
Webbplats: eca.europa.eu
Sociala medier: @EUauditors